

**PLA D'ÚS I GESTIÓ DEL PARC NATURAL DE
S'ALBUFERA DE MALLORCA**

1990 -1994

**S'ALBUFERA
DE MALLORCA**
Parc Natural

**Documents Tècnics de Conservació.
Núm. 3**

1990

**Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear.
Direcció General d'Estructures Agràries i Medi Natural
Servei de Conservació de la Naturalesa.**

0.INTRODUCCIO

Aquest Pla es redacta per al compliment de l'article 4 del Decret 4/1988, de 28 de Gener, pel qual es declara el Parc Natural de S'Albufera de Mallorca.

S'Albufera és el prat més extens i divers de les Illes Balears, i el seu valor ecològic és molt elevat. La declaració del Parc Natural és un compromís de conservació que requereix una gestió acurada, per tal de salvaguardar els seus valors i restaurar aquells que s'hagin deteriorat per degradacions històriques i recents. A la vegada, excel·leixen les possibilitats educatives d'aquest espai, tant escolars com públiques s'han de considerar també les possibles conseqüències econòmiques (agrícoles i turístiques) de la gestió del Parc a tota la comarca de la Badia d'Alcúdia.

La conservació del patrimoni natural, generalment, sols es pot aconseguir amb una gestió acurada dels espais protegits. Les declaracions legals no són suficients (encara que sí necessàries) per a garantir la pervivència dels béns que emparen, sinó que és imprescindible una intervenció humana que compensi passades degradacions o fins i tot actuacions presents poc respectuoses. Desgraciadament, aquestes afirmacions es poden constatar encara avui en espais naturals propis i estimats, teòricament protegits, d'aquesta Comunitat.

El Pla d'ús i Gestió, o document similar, és un instrument molt estès a nombrosos països en els processos de protecció territorial, ja que suposa un marc d'actuació clar, sotmès a les regles de joc més respectuoses amb la pluralitat d'interessos que, inevitablement, conflueixen sobre un espai natural.

Aquest Pla de Gestió queda dividit en cinc grans blocs: el primer inclou una descripció sinòptica del Parc, tant dels aspectes naturals com culturals; el segon s'estén a contemplar els aspectes de gestió, tot partint dels criteris generals i distingint els objectius estrictament conservacionistes, els d'interpretació i ús públic. Inclou una llista enumerativa i descriptiva dels projectes de gestió necessaris per a desenvolupar el Pla i finalment, els aspectes administratius i de personal, que s'han de considerar claus per a l'èxit o fracàs de la gestió de l'espai natural.

Segueix, a continuació, la zonificació del Parc, on s'estableixen els nivells de gestió i d'ús que cada àrea rebrà durant la vigència del Pla.

El quart bloc desenvolupa els aspectes normatius del Pla. Es pot considerar com a proposta de norma pública que ha de regir el Parc, i cal la seva oportuna promulgació.

El darrer apartat preveu el desenvolupament anual del Pla, cost de les despeses i inversions (de caràcter orientatiu) i el mecanisme de revaluació.

El PUG, en tant que primer dels que en un futur s'han d'aplicar sobre S'Albufera té un caràcter d'intervenció multidireccional, i s'ha de considerar com a semi-experimental, ja que a la vegada que resol els problemes més importants del Parc ha de facilitar la informació dels mètodes més adients per a garantir els seus fins, que es podran modular a la futura revisió de 1994.

De fet, la possibilitat de gestionar S'Albufera fins ara, ens ha ensenyat moltes coses: el dragat del Gran Canal ha incrementat la seva riquesa botànica i zoològica (1100 fotges en el mateix a Octubre del 88, quan en tot Mallorca n'hi havia sols 600 un any abans); la pastura de bous i

cavalls ha retingut com a hivernant una espècie d'agró, l'Esplugabous, que sols era migrant a aquestes illes; la neteja de canals ha permès salvar gran part de S'Albufera de focs accidentals, etc... Si aquestes petites mesures han permès aquests resultats, entenem que les que proposam en el Pla seran positives per al patrimoni natural de les Balears.

Alguns naturalistes, tal vegada, poden enyorar el temps en què S'Albufera era un espai solitari, d'alguna manera el privilegi d'una élite d'entesos. Cal demanar amb èmfasi que aquest sentiment es racionalitzi; era emocionant saber-se l'únic observador de l'àguila esquiva, però també ho és saber que són cents o mils les persones que ara en poden gaudir... i que la més beneficiada en serà l'àguila, ja que seran cents o mils els seus amics.

Tanmateix, el PUG té també l'objectiu de preservar absolutament grans àrees, que queden fora de qualsevol mesura de gestió i de qualsevol ús. No sols es treballarà pels visitants o per l'increment de l'avifauna, sinó que es preservarà en gran part del prat l'evolució ecològica espontània de les comunitats, i la seva tranquil·litat més absoluta.

Aquesta introducció no pot acabar sense una declaració de reconeixement a les persones que han col·laborat en la formació del document, encapçalats per tot el personal del Parc i del Servei de Conservació de la Naturalesa, la Junta del Parc i tants de confreres, amics, crítics i, en general, albuferers que d'una o altra manera, han fet possible la culminació d'aquest document. La llista de persones seria molt llarga, però trobaran les seves idees o suggerències recollides en el text: sigui aquesta la prova palpable de la utilitat de les mateixes.

Sa Roca/ Palma, Juliol 1988 - Juliol 1989
Joan Mayol Director-Conservador de S'Albufera

[Decret 4/1988, de 28 de gener, pel qual es declara parc natural de s'Albufera de Mallorca](#)

(Document en format PDF: 428 KB)

PLA D'US I GESTIÓ DEL PARC DE S'ALBUFERA DE MALLORCA

INDEX

0. INTRODUCCIO

I. DESCRIPCIO DEL PARC

I.1. Descripció física

Situació i conca hidrogràfica

Extensió

Cotes

Longitud del perímetre

Longitud de la costa

Situació respecte de nuclis de població

Altres zones humides de les Balears

Geologia-Geomorfologia

Sols

Clima

Hidrologia

I.2. Descripció biològica

Flora

Espècies extingides

Espècies endèmiques o catalogades

Vegetació

Fauna

Avifauna

Altres vertebrats

Taxons d'especial significació

I.3. Històrica i socio-econòmica

Història

Usos actuals i recents

Conreus

Salines

Forestal

Ramaderia

Caça i Pesca

Altres activitats extractives

Aigua

El turisme

I.4. Administrativa

municipal

insular

autonòmica

estatal

- europea
- Drets privats
 - propietat
 - drets de pas
 - servituds

I.5. Condicionants de la gestió

- Accesos
- Xarxa de camins interiors
- Edificis d'obra
- Altres edificacions
- Infraestructura d'aigües
- Ponts
- Sifons

II LA GESTIO DEL PARC

II.1 Objectius del Pla

- Funcions del Parc
- Objectius de Conservació
- Objectius d'ús públic
- Objectius socio-econòmics

II.2 Activitats al Parc

- Activitats de Conservació

- Gestió dels Hàbitats**

- Gestió de l'aigua
- Gestió de la vegetació
- Restauració del paisatge

- Gestió de les espècies**

- Protecció de fauna i flora

- Conservació patrimoni cultural**

- Activitats d'ús públic

- Equipaments**

- Edificis
- Itineraris
- Observatoris

- Publicacions**

- Regim de visites i activitats**

- Activitats d'influència socio-econòmica

- Aprofitaments**

- Caça
- Pesca
- Piscicultura
- Altres recursos naturals

- Activitats econòmiques**

- Turisme

II.3 Els projectes de gestió
Codis dels projectes
Llistat dels projectes

II.4 Administració i personal
Administració
Organització interna
Direcció
Serveis administratius
Manteniment i feines
Us Públic
Vigilància
Organigrama
Carències de personal
Varis

III ZONIFICACIO

Criteris
Opcions

IV NORMATIVA D'US

IV.1 Usos del sòl
IV.2 Aigües
IV.3 Altres recursos naturals
IV.4 Règim de visites
IV.5 Aplicació

V DESENVOLUPAMENT I REVISIO

Desenvolupament de projectes
Avaluació econòmica
Finançament
Revisió

Extensió

L'extensió total del Parc és de 1.708,75 Ha.

Cotes

El parc es pot considerar com a sensiblement pla, sols alçat a les dunes del litoral i les dunes fòssils o turons interiors.

La major part de la superfície del parc es troba a cota aproximada de 0 m.

La profunditat màxima de les aigües en alguns llisers i canals és de 2 - 2,5 m però en general, la profunditat és inferior a 0,6 m.

Les dunes fòssils de la 20 restinga atanyen unes cotes entre 4,2 (Turó de Ses Puntes) i 6,9 (Turó de Ses Eres). Les dunes de la barra costera tenen com a cota màxima 9,90 m.

Longitud perímetre

El perímetre del Parc mesura 29,35 Kms.

Longitud costa

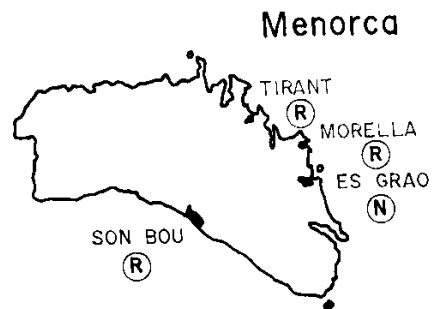
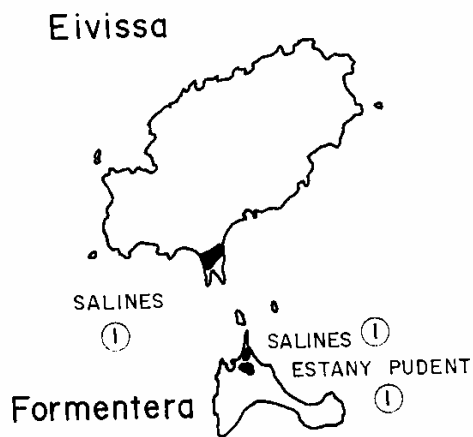
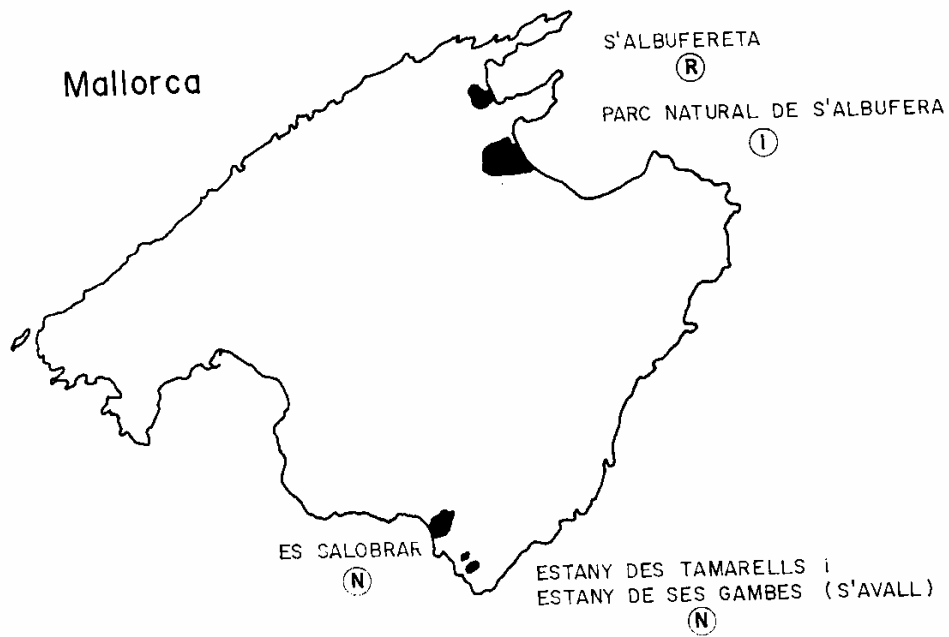
Un total de 1,65 Kms. de costa estan inclosos en el Parc, 75 m en el marge dret de S'Oberta i la resta, al Comú de Muro.

Situació respecte de nuclis de població

	<u>Distància en Kms.</u>	
	<u>Línia recta</u>	<u>Carretera</u>
Palma	43	56
Alcúdia	4	7
Muro	4,5	14
Sa Pobla	4,5	12
Port de Pollença	11	16

Altres zones humides de Balears.

Per situar la importància relativa de conservació del Parc Natural de S'Albufera en el context del que representen les zones humides no dessecades a les Balears, s'exposen a continuació les dades fonamentals d'aquests ecosistemes.

Croquis 2 Zones humides de les Balears d'importància internacional (I), nacional (N) o regional (R) segons els criteris del Conveni de Ramsar.

<u>Nom</u>	<u>Superfície</u>	<u>Distància a S'Albufera.</u> <u>(L. recta)</u>
S'Albufereta	120 Ha	5 Km
Es Salobrar ¹	210 Ha	47 Km
Estanys de S'Avall	40 Ha	52 Km
Son Bou (Menorca)	12 Ha	79 Km
Albufera des Grao	75 Ha	97 Km
Salines d'Eivissa	450 Ha	177 Km
Salines Formentera	44 Ha	181 Km
Estany Pudent	310 Ha	182 Km

Geologia - geomorfologia

S'Albufera queda inclosa a la Unitat del Pla de Sa Pobla, de materials sedimentaris quaternaris en 30/40 m de gruix. El Parc ocupa la depressió del prat de S'Albufera i una petita part de les dunes litorals d'aquest ecosistema, així com les dunes fòssils i turons que afloren en la zona humida.

El podem considerar dividit en un sector de PLATJA, on els agents geomorfològics predominants són el vent i els corrents marins; les DUNES, dominades pel vent; la ZONA HUMIDA, determinada pels torrents, nivell del mar i acció antròpica - excavació de canals, dessecació- i les DUNES FOSSILS (marès), sotmeses a l'erosió natural sense variacions notables.

Sols

Estan poc desenvolupats i acusen l'acció de factors tals com la salinització i l'excés d'aigua dolça o salada. Es presenten:

* Sols arenosos poc evolucionats.

Es troben a la franja dunar i als distints turons de Ses Puntes. Són recents.

* Sols hidromorfos.

Ocupen la major part de S'Albufera. Amb una coincidència aproximada amb els antics arrossars, hi ha sols veritables, inundats de manera estacional o permanent. La resta són pseudo-sols, constituïts per acúmuls de matèria orgànica i llims sobre les arrels, sense base mineral. Són d'aquest tipus gran part dels Rotlos, Son Carbonell, Amarador i part del Ras.

* Sols al·luvials.

Són recents i de transició entre la zona humida i els conreus de Sa Marjal.

¹ Les dades són aproximades. En el cas de salines i Salobrar, inclouen estanys de cristallització de valor biològic molt baix.

Clima

El clima és netament mediterrani, de tendència suau i pluges lleugerament superiors a les dels voltants. La temperatura mitjana és de 16,0º, precipitacions anuals de 670 mm i vents dominants del NO i NE.

Hidrologia

La zona humida deu la seva existència a les entrades d'aigua que inunden el prat. Aquesta te tres orígens distints (deixant de banda la pluja directa sobre el parc, de poca rellevància en el total)

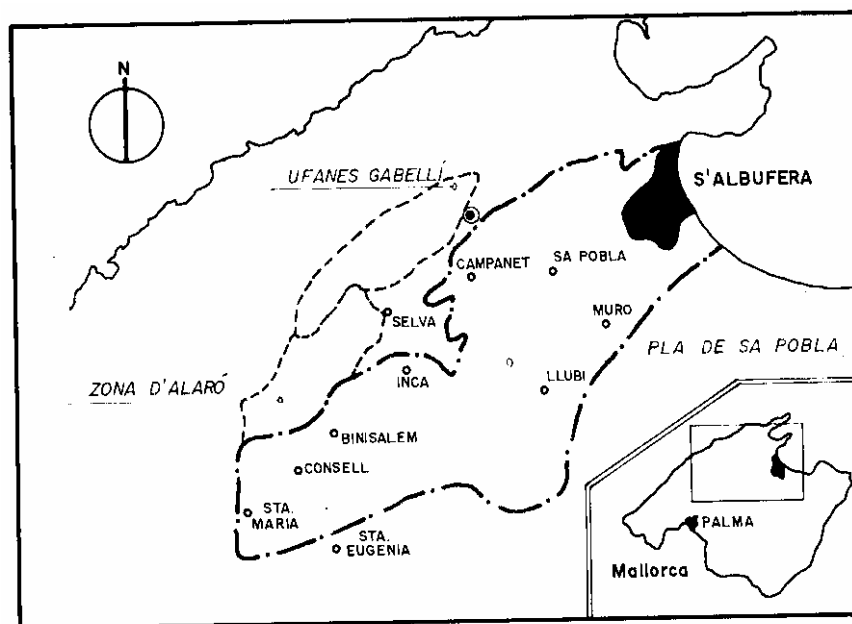
*Torrents. Excel·leixen les aportacions dels torrents de Muro i Sant Miquel, que suposen entre 20 i 24 Hm³/any. Esporàdicament, arriben aigües dels torrents de Ca Na Lloreta i Cas Biscaí (Massís de Son Fe). També és important la torrentera de Son Perera, que aboca a la Síquia des Canó.

Aquesta aigua inunda la zona des Forcadet i està en principi recollida pels malecons del Gran Canal. Hi ha obertures cap al Canal des Sol i a la Siurana que permeten la seva entrada cap al Parc.

* Ullals o surgències d'aigua del subsòl del Parc. El total aportat per aquesta via està avaluat en 25-30 Hm³ anuals. És l'aigua més important per al Parc, la que circula per la major part de canals.

A la pàgina següent s'inclou una delimitació aproximada de la conca de recepció d'aigües subterrànies que arriben al Parc. Com es pot veure, hi ha una certa coincidència amb la conca d'aigües superficials (croquis 1)

Aquests ullals són, principalment, els de descàrrega dels aqüífers de Sa Pobla. És molt notable com el nivell de l'aigua del Parc te un lleuger augment a finals de juliol malgrat no plougui, quan acaben els recs massius de monjeta.

Croquis 3. Àrea de recarrega de l'aqüífer de Sa Pobla (Ullals de S'Albufera), i altres que aporten aigua subterrània indirectament al Parc.

* Aigua marina. Penetra bàsicament per S'Oberta. Existí un aport artificial a Ses Salines mentre estigueren en funcionament. La quantitat que pot entrar no està quantificada, i és variable en funció de les "plenes" de mar.

Les sortides d'aigua són l'evapotranspiració (molt activa a la vegetació dominant de la zona) estimada a 2-3 Hm³. i l'abocament directe a la mar.

En quan a qualitat de les aigües, es presenta un augment en el contingut de clorurs, a nivell d'aqüífer, en direcció cap el mar, amb un mínim de 500 - 1000 ppm. a la zona de la Font de Sant Joan. La salinitat està sotmesa a un increment lent i constant, eventualment per la sobreexplotació de l'aqüífer.

La concentració de nitrats és alta, com a conseqüència de l'ús d'adobs als conreus del pla de Sa Pobla. Els fosfats, en canvi, són més importants a la zona costera (abocaments urbans). La qualitat de les aigües costeres ha millorat per la EDAR d'Alcúdia. Hi ha un problema de contaminació pels abocaments urbans de Sa Pobla en el Torrent de Sant Miquel² que es detecta en tot el seu curs i en el Gran Canal.

² És previst que la Depuradora de Sa Pobla comenci a funcionar a principis de 1991.

I.2. Descripció biològica

Compren la descripció la flora, el paisatge vegetal i la fauna. Es resumeixen les dades del treball esmentat de la UIB, amb algunes aportacions posteriors, molt en especial les contingudes a la Tesi del Dr. Martínez Taberner, "Característiques limnològiques de S'Albufera de Mallorca".

Flora

La Flora de S'Albufera presenta l'interès fonamental de reunir pràcticament la totalitat de les espècies higròfiles senyalades a Mallorca. No es tracta, en general, d'una flora rica en endemismes -malgrat la notable presència de *Tymelaea velutina* a les dunes, o altres rareses que es senyalaren-, però sí és important destacar que moltes espècies tenen aquí la única localitat balear coneguda, o en tot cas presenten poblacions viables importants.

L'estudi de la UIB senyala la presència de 401 taxons vegetals (Com que l'inventari no delimita clarament la zona d'estudi, no tots estan presents amb seguretat a l'interior del Parc). Aquesta xifra ha estat incrementada en els darrers anys en una vintena de taxons nous.

Manca, per tant, un catàleg florístic complert i estricte del Parc, però en qualsevol cas, la diversitat vegetal és un dels valors que el Pla de Gestió ha de retenir per a la seva conservació.

Com a espècies vegetals extingides, cal assenyalar-ne dues: la Castanya d'Aigua, *Trapa natans* i la Flor den Nyofà, *Nymphaea alba*. *Myriophyllum verticillatum* no ha estat observat en els darrers anys, i *Ceratophyllum submersum*, *Ranunculus trichophyllus*, *Potamogeton pusillus*, *Nitellopsis obtusa* i *Tolipella glomerata* presenten poblacions molt reduïdes.

Espècies endèmiques i/o catalogades.

Cal citar un endemisme que viu a les dunes: *Thymelea velutina*, juntament amb diverses espècies d'orquídies; per una d'elles (*Orchys palustris laxiflora*) S'Albufera es l'única localitat espanyola. Totes aquestes espècies estan catalogades i gaudeixen d'una protecció absoluta. Finalment *Juniperus oxycedrus macrocarpa* (Ginebró) troba a la platja l'única localitat balear.

La vegetació

Es troben, bàsicament, les comunitats típiques de la platja i barra arenosa, juntament amb les típiques de prat. De vegades la intervenció humana ha influenciat la permanència o desaparició de certes comunitats.

Les comunitats més importants son:

* Comunitats psamòfil·les: son les típiques d'arenals. Son característiques les espècies següents:

Agropirum junceum
*Ammophila arenaria*_(Borró)
*Pancretium maritimum*_(card marí)
*Eryngium maritimum*_(Lliri de platja)

* Comunitat de la garriga i pinar dunar.

S'estén per tota la platja, fins la inici de la zona humida i en qualque altre punt arenós enclavat a S'Albufera.

Les espècies més rellevants son:

*Pinus halepensis*_(Pi)
Juniperus oxycedrus macrocarpa (Ginebró)
Pistacea lentiscus (Mata)
Erica multiflora (Xiprell)

* Comunitats halòfites

S'instal·len a sols parcial o permanentment embassats per aigües salabroses. Destaquen:

*Arthrocnemum glaucum*_(Herba salada)
Obione portulacoides
Juncus sp. (diverses espècies de Joncs)
Tamarix africana (Tamarell)

* Comunitats de macròfits emergents d'aigües dolces. Constitueixen la massa més important de la vegetació de S'Albufera. Destaquen:

*Phragmites communis*_(canyet).
Cladium mariscus (cesquera)
*Thypha sp.*_(Bova)

Sembla haver-hi una correlació entre els sols amb substrat inorgànic (submergit o no) i la presència de canyet; per contra, on el substrat és bàsicament d'arrels i llot orgànic, amb escassa capacitat portant, domina la cesquera.

* Macròfits submergits. Aquest conjunt de comunitats és de la més gran

importància, ja que constitueix un element clau en l'ecologia tròfica de gran part de la fauna del Parc, i reuneix, així mateix, una sèrie d'espècies d'elevat interès. Esmentem, entre les principals espècies:

Enteromorpha intestinalis
Ceratophyllum sps
Ruppia cirrhosa
Chara sps.
Potamogeton sps.

* El bosc de ribera o galeria. Constituït, bàsicament per arbres, que creixen devora als grans canals. Destaquen dues espècies:

Ulmus minor (Om)
Populus alba (Poll blanc)

La població d'oms és especialment important ja que és de les poques poblacions europees no afectades per la grafiosi agressiva. La insularitat pot fer possible que el Parc tengui un paper molt important per la conservació de l'espècie a nivell europeu. Alguns tractaments selvícoles preventius a petita escala, i la tècnica d'arbres-esca són utilitzats en el Parc en aquest moment.

L'apartat de Cartografia inclou el mapa de vegetació del Parc, format en gran part per botànics de la UIB.

Un factor ecològic extraordinàriament important per a la interpretació de la vegetació de S'Albufera és el foc. La gestió tradicional de la vegetació, especialment en els darrers vint/trenta anys (quan es va deixar de segar canyet per a la producció de paper), ha estat per incendis de finals d'estiu o d'hivern, que són pràcticament d'impossible extinció a la massa de canyet i cesquera. Els efectes sobre aquestes plantes són de poca entitat, ja que rebroten perfectament i floreixen ja el primer any, però òbviament el foc destrueix altres vegetals, i en especial els arboris (tamarells, bosc de ribera).

Fauna

S'Albufera té una fauna que, al igual que la flora, es molt particular per tractar-se d'una zona humida. No tots els grups zoològics tenen una importància similar. Una primera aproximació taxonòmica ens revela que la importància de diversitat específica és molt desigual: els mamífers, rèptils, amfibis o peixos presents a S'Albufera són una mostra minoritària dels respectius grups a la fauna balear, sense cap endemisme present. No així les aus, ja que s'han citat al Parc no menys de 230 espècies de les 295 conegudes a les Balears.

En quan als grups dels invertebrats, les dades de que disposam són encara migrades. Val a dir, tanmateix, que els grups dels odonats, crustacis i mol·luscs aquàtics

són, a priori, força importants aquí.

L'Avifauna

L'avifauna constitueix el grup zoològic més important per la seva diversitat, abundància i significació ecològica. També excel·leix per l'atractiu que representa per al públic que visita el Parc.

Segons l'època en la que es troben, poden crear-se els següents grups.

1.- Avifauna sedentària (28 espècies nidificants). Algunes d'aquestes espècies constitueixen, a S'Albufera, poblacions d'importància europea o internacional segons els criteris de la CEE per a la designació de Zones Europees de Protecció per a les Aus (ZEPA). Són les següents:

Espècie:	Criteris		Població S'Albufera
	CEE	Ramsar	
<i>Circus aeruginosus</i>	5	-	>5
<i>Rallus aquaticus</i>	-	200	200
<i>Lusciniola melanopogon</i>	25	-	1000

2.- Avifauna estival (19 espècies nidificants). Destaquen, per la seva rellevància a nivell europeu o de compliment dels criteris de Regina (Conveni de Ramsar), els següents:

	Criteris		Població S'Albufera
	CEE	Ramsar	
<i>Ixobrychus minutus</i>	10	10	>50
<i>Ardea purpurea</i>	25	25	30-50
<i>Himantopus himantopus</i>	5	50	100-125

Entre sedentàries i estivals s'han detectat un mínim de 47 espècies nidificants.

3.- Avifauna migrant.

Són espècies exclusivament migrants o poblacions migrants d'espècies incloses a qualque una de les altres categories.

A certes èpoques la migració es un fenomen, quantitativament, molt important. La llista de migrants seria molt llarga. Es suficient senyalar que es tracta de limícoles, anàtides o passeriformes, principalment.

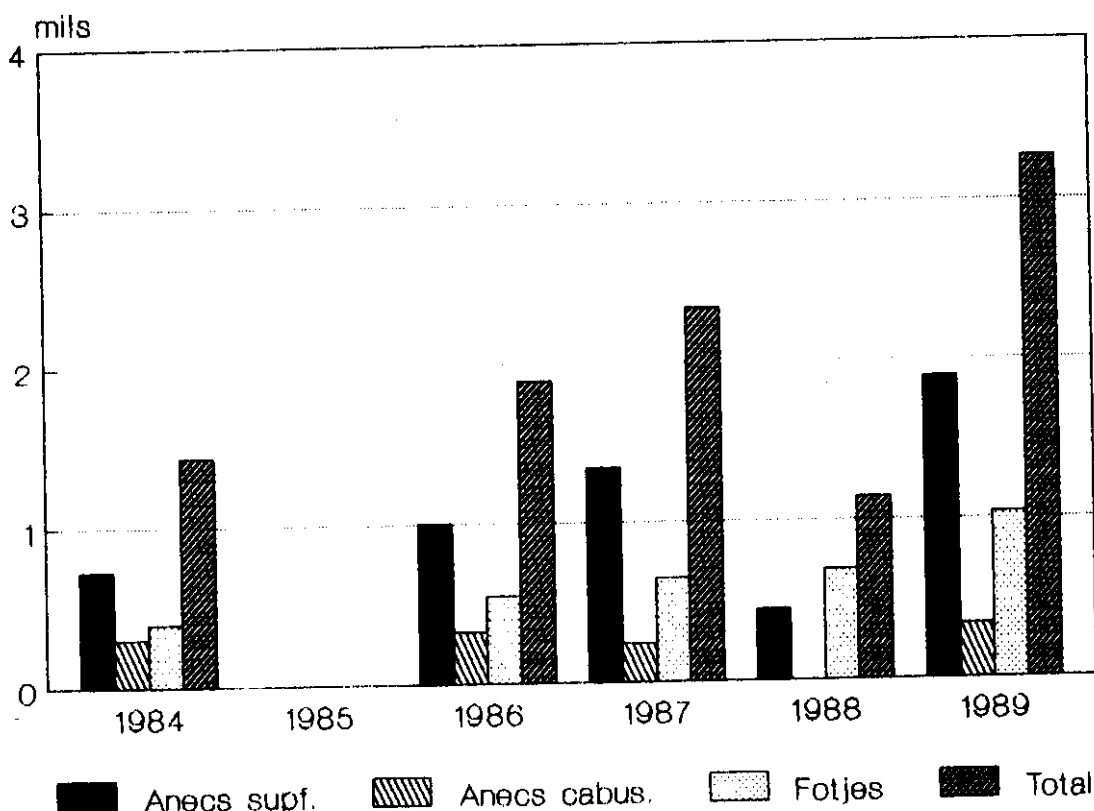
4.- Avifauna hivernant.

Constitueix el contingent major d'aus que arriben a S'Albufera en una època (hivern) en que gran part dels prats eurosiberians es troben en situació climàtica desfavorable per als aucells que hi crien. Destaquen les anàtides, limícoles, ardèids, gavines, petits ocells, etc.

La hivernada d'avifauna ha estat seguida pels recomptes d'anàtides efectuats a Europa amb la coordinació de l'IWRB (*International Waterfowl Research Bureau*), i portades a terme pel GOB a les nostres illes. Les dades que tenim són les reflectides en la gràfica de la pàgina següent.

Aquestes dades ens proporcionen una primera constatació molt interessant, i és l'efectivitat de la protecció del Parc, que ha suposat un increment d'hivernants. Cal considerar que aquest increment es deu a la supressió de la caça i als inicis de gestió experimental dels hàbitats, que es comentaran més abaix, però no necessàriament a un millor cens.

cens aus aquatiques S'Albufera

Evolució de l'avifauna hivernant a S'Albufera

La xifra mitja de grans aus (Anatides i fotges) per Ha pot ser comparada amb la d'altres zones humides mediterrànies, segons les dades de que disposam: (Mitges de 3 a 5 anys i màxima del període).

S'Albufera.....	1,42 - 2,1 aus/Ha.
Albufera de València ..	2,29 - 3,2 aus/Ha.
Delta de l'Ebre	2,55 - aus/Ha.
Camargue	2,08 - 3,42 aus/Ha.

La xifra de S'Albufera, com es veu, és molt baixa. Atribuïm aquesta xifra reduïda a la manca de biotops d'alimentació, com aigües lliures, terrenys pasturats i arrossars, prou abundants a les altres localitats citades, i absents pràcticament a S'Albufera.

Fins a la data es coneixen 74 espècies hivernants.

5.- Altres espècies singulars.

Pandion haliaetus (Aguila peixatera). Present tot l'any regularment, encara que no nidificant al Parc, però en depen directament. Els nius més pròxims són els del Cap del Pinar. Probablement també visiten l'àrea àguiles de la península de Formentor o litoral pollencí. Rarament hi ha més de tres exemplars presents al Parc. S'Albufera és lloc d'alimentació.

Falco eleonora (Falco marí). Visitant primaveral estival molt comú i abundant. S'Albufera n'és lloc d'alimentació.

Sturnus vulgaris (Estornell). A S'Albufera existeix un dormidor hivernal de varies dotzenes de milers d'exemplars. La seva presència no és regular, amb desercions súbites i no explicades. La pressió de caça sobre els estornells als voltants del Parc és molt important. S'Albufera n'és lloc de repòs.

Hirundo rustica (Oronella). En S'Albufera existeix un dormidor en pas autumnal de varies dotzenes de milers d'exemplars. El pas primaveral és també molt important. S'Albufera n'és lloc de repòs i, secundàriament, alimentació.

En la publicació "S'Albufera. Guia de Passeig" s'ofereixen detalls de l'avifauna i un catàleg de totes les espècies citades.

Altres vertebrats.

L'interès taxonòmic d'altres vertebrats presents és més reduït. S'inclou un catàleg parcial de les espècies registrades, tot indicant les protegides (P), o les que tenen una especial significació ecològica (E), sigui per la seva biomassa o per una posició clau a les cadenes tròfiques.

Mamífers:

<i>Mustela nivalis</i> (Mostel)		E
<i>Martes martes</i> (Mart)		
<u><i>Oryctolagus cuniculus</i></u> (Conill)		E
<i>Atechynus algirus</i> (Eriçó)	P	
<i>R. rattus</i> (Rata traginera)		E
<u><i>R. norvegicus</i></u> (Rata gris)		E
Quiropters (Rates pinyades)		
Diverses espècies	P	E

Amfibis

<i>Bufo viridis</i> (Calàpet)	P	
<i>Rana perezi</i> (Granot)	P	E

Reptils

<u><i>Tarentola mauretana</i></u> (Dragó)	P	
<u><i>Emys orbicularis</i></u> (Tortuga d'aigua)	P	E
<u><i>Natrix maura</i></u> (Serp d'aigua)	P	E

Peixos

L'entrada de peixos marins a S'Albufera és molt important, i la llista es feria molt llarga. N'hem recollit una selecció de les espècies més importants que es troben presents pràcticament a tot el prat:

Anguilla anguilla (Anguila)
Mugil sp. (Ilises) diverses espècies.
Potamochistus marmoratus (Cabot)
Atherina boyeri (Moixó)
Dicentrarchus labrax (Llobarro)
Sparus auratus (Orada)
Gambussia affinis (Moixó de moscard)
Gasterosteus aculeatus (Espinós)

Taxons d'especial significació

L'extensió dels catàlegs fauno-florístics de S'Albufera els fa impropis de figurar en el Pla del Parc. Tanmateix, sí cal recollir aquí algunes de les espècies que tenen un interès més gran des del punt de vista de la gestió i que no han estat citades anteriorment. Es tracta d'aquelles afectades corològicament per l'acció humana, entre les quals podem senyalar:

Espècies extingides.

Son tres aus:

Gall faver (*Porphyrio porphyrio*)

Bec vermell (*Netta rufina*)

Queca (*Botaurus stellaris*)

Espècies introduïdes:

Destaquen un petit peix, *Gambusia affinis* (Gambusia o Moixó de Moscard) i el Cranc americà, *Procambarus affinis*. La primera espècie està totalment integrada en els ecosistemes locals (introduïda en els anys 30, alimentació d'ous i larves de moscard), mentre la segona és d'introducció recent, i sembla causar alguns problemes (arrossers, devastació hipotètica de les praderies de macròfits i potencial alteració de malecons).

I.3. Descripció històrica i socioeconòmica.

Historia

La història de S'Albufera es prou coneguda, i ha estat objecte de diverses publicacions. A manera de breu resum, oferim al lector una taula cronològica dels esdeveniments més senyalats.

<u>Any</u>	<u>Fets</u>
<i>Època romana.</i>	<i>Possible utilització de l'Estany dels Ponts (Ubicació del port de Pollentia)</i>
<i>Època àrab</i>	<i>Batiada amb el nom actual: Al-buhayra. Usos marginals: pastures i forestals.</i>
<i>S. XVII</i>	<i>Transformació de "Sa Marjal"</i>
<i>S. XVIII</i>	<i>Plets del Patrimoni entre els pagesos i la Corona.</i>
<i>S. XIX</i>	<i>Primers intents de dessecació agrícola.</i>
<i>1853</i>	<i>Projecte A. López. Excavació dels primers canals.</i>

1863	<i>Projecte anglès. Bateman i Hope.</i>
1871	<i>Dessecació de 2.146 Ha.</i>
1880 - 1890	<i>Exportació de canyet a Anglaterra</i>
1894	<i>La família Gual de Torrella esdevé propietària.</i>
1901	<i>Introducció del conreu de l'arròs.</i>
1906	<i>Inundació del prat i pèrdua de les collites d'arròs. Inici de la baixa agrícola.</i>
1922	<i>Instal·lació de la fàbrica de paper. "Celulosa Hispanica, S.A."</i>
1946	<i>Explotació de les Salines per "Salinera Mallorca, S.A."</i>
1960	<i>Inici del procés urbanístic segregació de la propietat.</i>
1966	<i>Tancament de la fàbrica de paper.</i>
1976	<i>Inactivitat de la Salinera</i>
1979	<i>Inici construcció Central d'Es Murterar</i>
1981	<i>Finalització obres central d'Es Murterar.</i>
1985	<i>Adquisició de 830 Ha. pel Govern Balear.</i>
1986	<i>Adquisició de 400 Ha. per I.CO.NA.</i>
1988	<i>Declaració de Parc Natural per Decret del Govern Balear.</i>
1989	<i>Inclusió de S'Albufera a la llista Ramsar, de zones humides de importància internacional.</i>

Usos actuals i recents

Conreus

Els conreus a l'interior del Parc són molt limitats. S'inclou un mapa que reflecteix la situació en el mes de maig de 1989.

El conreu de l'arròs és, actualment, molt limitat. Estadísticament, es considera que hi ha actualment un total de 7 Ha d'arrossar a Mallorca. Tots els arrossars inundats es situen a les veles, situades a l'Oest del Parc, i que no deuen arribar a 5 Ha en total. Es

21

tracta de parcel·les mínimes (entre 50 i 1000 m²) conreades de manera artesanal. També es conrea arròs a la comarca en terrenys de reguiu, sense inundar.

La situació arrossera contrasta molt amb la que va existir entre 1901 i 1960, quan bona part de S'Albufera, en especial els primers anys i a la postguerra, es dedicava a aquest conreu. A principis de segle es posaren en conreu més de 1000 Ha. S'inclou també una cartografia de l'extensió dels arrossars en diferents moments.

Salines

Les úniques salines que han existit són les anomenades "de S'Illot", actualment abandonades i incloses en el Parc. L'entrada d'aigua marina era mitjançant una bomba, a través d'una conducció enterrada a la zona SW del Comú de Muro. Desde 1946 fins a 1976 -darrer any de funcionament produïa una mitja de 500 Tm. anuals.

Forestal

L'única zona forestal productora de fusta important a S'Albufera es la situada a la franja litoral.

L'extensió de la superfície forestal és de 104 Ha. i com a mont d'Utilitat Pública es troba sotmès als plans oficials. Les seves possibilitats s'han avaluat 70 m³. anuals. A la darrera revisió del Pla s'ha canviat la seva finalitat a Mont Protector, que no és objecte de cap aprofitament forestal econòmic, i les úniques tales previstes són de neteja i tractaments forestals.

El pinar ha estat afectat per alguns incendis forestals, els més greus dels quals foren al 1978. En general, la recuperació espontània del pinar és bona, no així la de la comunitat de Ginebrons.

Les comunitats arbòries ripícoles, oms i polls, han proporcionat tradicionalment aprofitaments de llenya i fusta.

Altres plantes aprofitades són la Bova (*Tipha sp*), per a cordar cadires. Encara avui hi ha alguns particulars que en cullen per a vendre. El preu, una vegada seca, és de 130 pts/Kg (1989). La Canya (*Arundo donax*) per a fabricar mànecs de granera o usos de cistelleria ha estat objecte d'aprofitament fins al 1988.

Ramaderia

S'Albufera fou, històricament, zona de pastures important. La presència de ramats d'egües i de boví està documentada fins a meitat del segle passat, fins a les obres de dessecació.

Tanmateix, es va mantenir un cert aprofitament per part de bestiar. Hem recollit testimonis orals de transhumància de vacú entre S'Albufera i les muntanyes d'Artà, on el

bestiar hivernava (fins als anys 20). En els anys 40 i 50 s'arrendaven les pastures de determinats malecons, vores de camins i certs indrets. Posteriorment, la propietat mantenia una guarda de 60 - 100 caps de vacú. A Sa Roca es conserven diverses instal·lacions d'establia. La limitació del nombre de caps de bestiar estava en funció de la productivitat hivernal, molt limitada. Hi havia també una guarda de braus, el corral dels quals estava prop de S'Oberta.

Caça i Pesca

Caça. Fins a l'any 1960 la caça era un recurs econòmic llogat a professionals. A partir d'aquest any fou una activitat exclusiva dels propietaris i persones relacionades. La zona acotada era de 1.248 Ha. en

S'Albufera i de 136 Ha. en Es Cibollar, a més de l'Acotat que incloïa Ses Salines i el Prat de Son Serra. Al 1988, el Govern ha decretat la Reserva biològica de la caça a la propietat pública, i restriccions molt importants a les zones privades incloses en el Parc.

Pesca. Tradicionalment es llogava la pesca anualment. Les captures eren principalment anguila (30-40 Tm/any) i orada (5 Tm./any). Amb l'abandonament de la neteja dels canals i dels cultius de Sa Marjals i dels arrossars, les captures minvaren molt, fins a sols 7 TM/any en els 70.

Des del 1986 es permet la pesca esportiva d'anguila i peix d'escata. Els sistemes de cucada i am respectivament, són els tradicionals a la regió.

No hi ha dades de captures. El nº de permisos (durada d'un mes) per any és el següent:

<u>Any</u>	<u>nº de pescadors</u>
1986	129
1987	383
1988	247

(La validesa del permís és d'un mes, i es donen prou casos de persones que obtenen més d'un permís per temporada)

Altres activitats extractives.

Fins als anys 60, en que es va tancar la fàbrica de paper, hi havia activitats extractives de Canyet (Fins a 13 Tm/ha.) i Cesquera com a matèries primeres del procés industrial. Un projecte de produir fibres tèxtils a partir d'aquests vegetals, no va ser mai assajat.

També hi ha hagut extracció de vegetació herbàcia ("bagatge") per fer fems per adob agrícola.

Mereix ser esmentada la recol·lecció d'Alga (*Posidonia oceanica*) amb finalitats d'adob agrícola. La mecanització i increment d'aquesta activitat ha estat relacionada hipotèticament amb el retrocés de la línia de costa.

No hi ha altres activitats extractives, actuals o recents, a l'interior del Parc, però val la pena assenyalar, per la seva importància i la influència paisatgística que tenen, les extraccions d'arena de les dunes fòssils, a les immediacions del Parc però fora dels seus límits.

Aigua

La Font de Son Sant Joan s'explota per a l'ús domèstic de la zona de Platja de Muro i Can Picafort. El cabdal de sortida es de 25-30 Hm³/any. L'evolució de la quantitat extreta ens és desconeguda, però la seva salinitat augmenta en els darrers anys. Oferim a continuació les dades màxima i mínima anuals de la concentració de ions Cl. (en mg/l) màxima i mínima registrades a la Font per l'IGME, i el mes en que es va registrar.

<u>Any</u>	<u>Max.</u>	Mes	<u>Min.</u>	Mes
1984	532	VIII	291	V
1985	540	VII	270	II
1986	568	VI-VII i X	270	XI
1987	738	VI	312	I
1988	612	VII	550	IV
1989	-		440	I

El Turisme

Cal considerar que la comarca turística dialècticament relacionada amb el Parc és, per una banda, la Badia d'Alcúdia (Can Picafort-Platja de Muro- Alcúdia), i per l'altre, el Port de Pollença.

La Badia d'Alcúdia és quantitativament molt important (41.816 places al 1986), sotmès a una forta expansió (34% d'increment entre 1980 i 1986, per un 12% com a mitja de Mallorca), amb un predomini de places d'apartament (54%), i una estacionalitat molt important (sols 6% de places disponibles en l'hivern). Son en general establiments grans, relativament moderns. Predominen els hotels de 1 o 2 estrelles, però els apartaments tenen categories promedi superiors a la de Mallorca.

Dins el parc es troba una zona molt visitada per turistes i nacionals amb relació a l'oci estiuenc (Platges de Es Comú i platja de Muro). Això ha motivat la instal·lació d'un o dos quioscos de begudes a la platja durant l'estiu.

En quan a la relació turística amb Pollença, és important per ser l'origen de gran

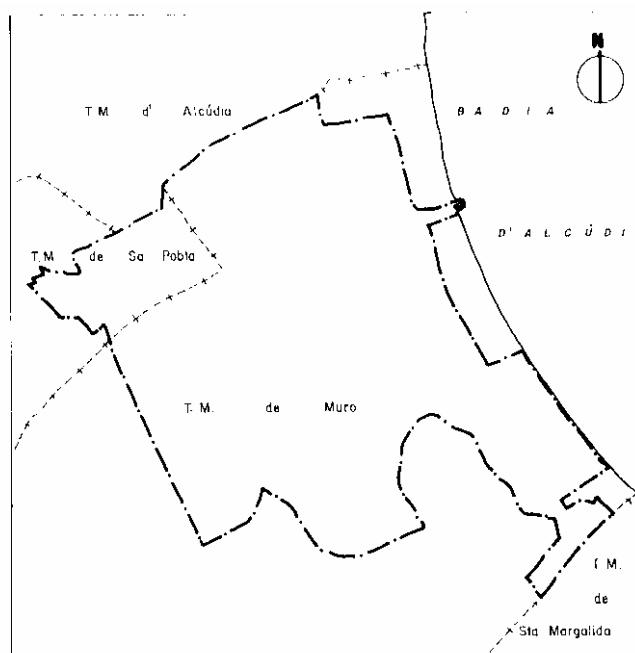
part dels visitants britànics del Parc a la primavera. En el Regne Unit, on aproximadament un milió de persones són aficionades al "Bird watching", està estès el costum de les "Bird Hollidays". A l'any 1985, estimàrem en més de 50.000 les estades entre 1 d'abril i 15 de Maig al Port de Pollença, d'observadors d'auells anglesos. Una de les excursions sistemàtiques d'aquestes persones és el Parc.

I.4. Descripció administrativa.

Aquest apartat té per objecte relacionar i descriure els drets i responsabilitats específics que les diferents entitats, organismes i particulars tenen sobre el Parc.

Municipal

El parc està situat íntegrament en els termes municipals de Muro i Sa Pobla. El croquis adjunt delimita el dos termes municipals.

Les extensions i percentatges del Parc en els dos termes són:

	<u>Extensió</u>	<u>Percentatge</u>
Muro	1520	89
Sa Pobla	188	11
TOTAL	1708	100

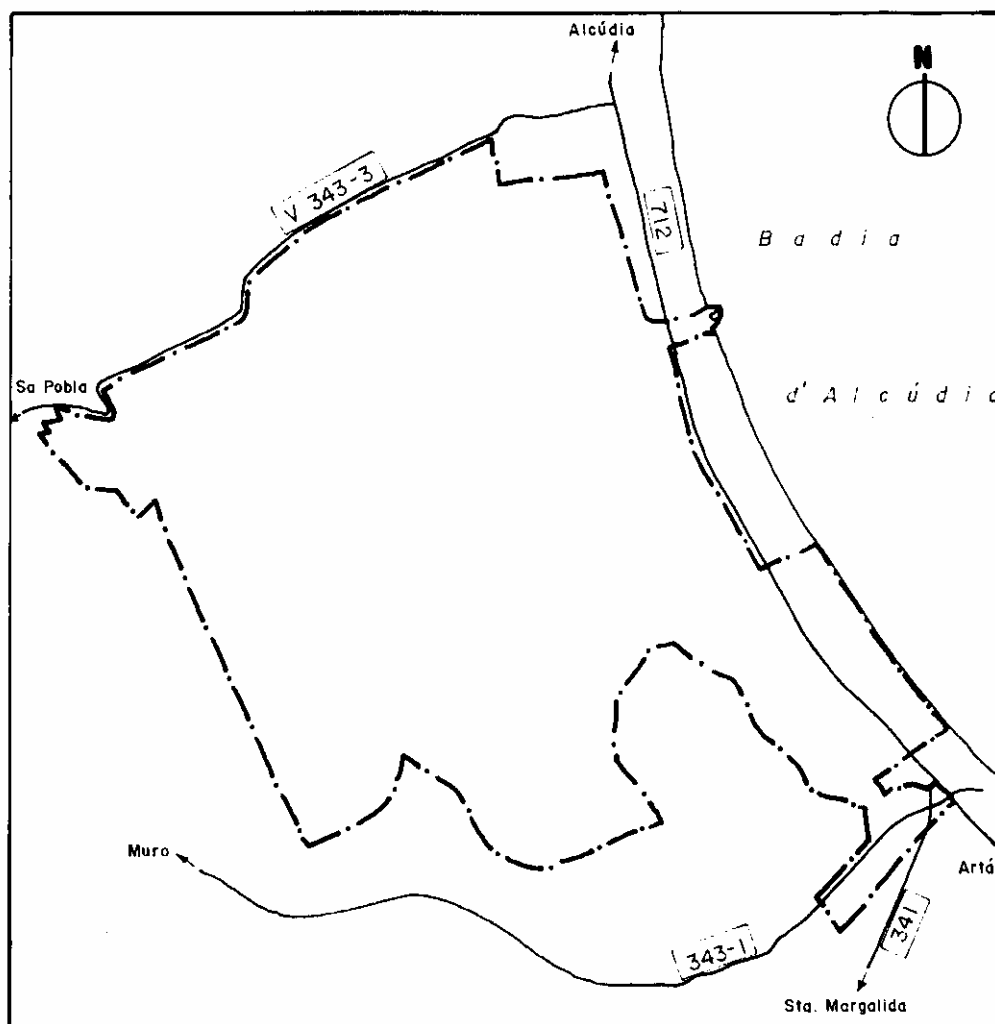
Les aigües del Parc formen una unitat amb les de l'Estany des Ponts ("Lago Esperanza"), encara que en els darrers anys es mantingui tapada la connexió, pel Canal Ferragut.

Insular

El Consell de Mallorca té les competències corresponents a nivell legal general (de cooperació i subsidiàries municipals). La carretera PM-V 343-3, la titularitat de la qual és del CIM, constitueix el límit N del Parc, incloent el Pont de Ferro o de Can Blau, i el pont adjunt sobre Sa Ciurana, en una longitud de 4,1 Km.

El CIM és també titular de la carretera PM-V 343-1; de la qual 0,5 Km. queden incloses en el Parc, i 0,67 en formen límit, i de la 341, de la qual 0,45 Km. queden inclosos.

Aquesta informació queda reflectida en el següent croquis.

Autonòmica

Senyalem, en primer lloc, que el propi Parc és de competència del Govern Balear, d'acord amb l'Estatut, i en concret de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, per disposició del Decret fundacional.

Altres competències concurrents, a més de les de caràcter general, són les següents:

Obres públiques

- Titularitat de la Carretera C 712, que forma límit del Parc en 2,05 Km., (en dos trams) i l'atravessa en dos sectors, de 125 m. al tram de S'Oberta (incloent el Pont dels Anglesos) i 1,65 Km., a la zona des Comú, respectivament. Igualment, la CAIB és titular de la carretera Santa Margarida-Can Picafort, 500 m. de la qual queden inclosos en el Parc. (Vegeu el croquis de la pàgina anterior).

- Aigües. La competència d'aigües es de la CAIB, segons l'Estatut, per be que no totes les transferències s'hagin produït. Així, concorren en aquest punt el Servei Hidràulic i el MOPU.

El Servei Hidràulic manté el piezòmetre S 31 a Sa Roca i una estació d'aforament al torrent de Sant Miquel, a l'altura del Pont de Can Blau. Així mateix, existeix un piezòmetre a la Font de Sant Joan.

Estatat

Son competència estatal els temes de costes (1,65 Km.), pendents del deslindament acordat a la nova Llei de Costes.

El Ministeri de Defensa manté al Comú de Muro dues senyals de l'Armada (aprox. 10 m. d'altura) utilitzades com a fita en maniobres navals.

Finalment, assenyalem que la imminent inclusió del Parc a la Llista de Prats d'Importància Internacional del Conveni de Ramsar (actualment gestionada per ICONA, a petició de la Conselleria d'Agricultura i de la Junta Rectora del Parc) atorgarà a l'Estat la responsabilitat de Conservació a escala internacional.

Europea

El Parc Natural de S'albufera està inclòs a la llista de Zones Europees de Protecció per als Aucells (Z.E.P.A.), en relació a la directiva 79/409/CEE. d'acord amb el document XI/678/88 de la Divisió General de Medi Ambient de Brussel·les.

Senyalem finalment que el Parc va quedar agermanat amb la Baie d'Audierne, en ocasió de l'Any Europeu del Medi Ambient.

Drets privats

Propietat

La propietat del parc queda reflectida en el mapa corresponent on s'assenyalen les propietats públiques i parcel·les privades, amb un llistat dels propietaris cadastrals.

Drets de pas

Els camins indicats en el croquis adjunt tenen drets de pas individuals, en favor de veïns o altres usuaris concrets. A l'est hi ha un camí públic.

La resta de camins del Parc tenen la consideració de privats.

Servituds

- Existeix una servitud d'aqüeducte en favor de Fuente de San Juan S.A., de les canonades d'aigua de la Font de Sant Joan a la Platja de Muro i Can Picafort.

- Pas subterrani de les canonades de refrigeració de la Central tèrmica des Murterar, en favor de GESA.

- Servituds de dret o de fet, pel pas aeri de línies elèctriques. Cal destacar les dues grans línies que surten de la Central des Murterar, i la profusió d'altres línies i instal·lacions.

1.5. Condicionants de la gestió

Aquest apartat enumera alguns elements no descrits fins ara que constitueixen condicionants per la gestió, fonamentalment de caràcter d'infraestructura.

Son els següents:

- Accessos al Parc
- Viari interior
- Edificacions
- Canals, ponts i sifons.

Accessos

El croquis recull la situació actual, distingint els accessos actualment practicables per vehicles, els practicables a peu i els que han existit però son actualment impracticables.

Consideram separatament la situació del sector coster Comú de Muro, que te una xarxa d'accessos difusa i excessivament complexa.

Xarxa de camins interiors

El croquis adjunt resumeix la situació del viari interior del Parc, en el seu estat a la primavera de 1989.

Edificis d'obra

S'inclou una breu llista de les edificacions d'obra existents dins del Parc. el número les refereix al croquis de situació adjunt.

Edificis d'obra existents al Parc:

N1	Nom	m2. planta	Estat	Propietat	Usos
1	Sa Roca -1-	3010 (1-2).	Divers	CAIB	Divers
2	Casa de ses Punes (2)		Parets	CAIB	-
3	Ferreria (Ses Punes)		Parets	CAIB	-
4	Can Gener (2)		Parets	ICONA	-
5	Can Pere Verdera		Bo	CAIB	ocupada il·legal.
6	Caseta Salinera	72	Parets	Aj. Muro i privat	-
7	Casetó de bombes	9	Ruina	privat	-
8	Can Tomeu Gener		Bo	privat	habitada
9	Caseta des xot		Ruina	CAIB	
10		60	Bo	privat	lúdic
11	Cas Senaier	85	Dolent	Ajunt.	Estable
12		70 (1.2)	Dolent	privat	Estable.Pou
13	Cas Govern	42	Dolent	privat	agrícola
14	Can Voltat	36	Bo	privat	agrícola.pou
15	Can Barceló	40	Bo	privat	agrícola pou
16	Caseta Govern	25	Dolent	privada	-
17	Molí	21	Dolent	privada	-
18	Molí	21	Mig	privada	-
19	Corral des Bous	48 (2)	Dolent	privada	-

-1- Vid quadre de detall

Quadre de detall: Conjunt d'edificis de Sa Roca

N1	Nom	m2. planta	Estat de conservació	Us
1	Casa del Parc	216 (2)	bona	Guarda.Oficina.Personal i voluntaris.
2	Magatzem-taller	240 (1)	bona	taller
3	Porxo-vaqueria	310 (1)	Dolent	Garatge. Generador
4	Casa Bateman	162 (1)	Ruïna	-
5	Fàbrica(exclou 6)	1608(1.2)	Ruïna	-
6	Centre recepció	72(1)	bo	Oficina.Inform.Expo.
7	Escusats	32(1)	bo	Serveis higiènics
8	Varis	40	Dolent	Colomer, transformador
9	Porxo	330(1)	Dolent	Porxo de feina, magatzem.

Altres edificacions

A l'interior del Parc es troben tres observatoris de fusta (Watkinson, Bishop I i Bishop II), a la propietat de la CAIB; i una torre metàl·lica d'observació, igualment dins de la propietat de la CAIB.

A terrenys privats, cal esmentar dues barraques de fusta, sobre el marge esquerra del Gran Canal, a terrenys privats.

En el Comú de Muro existeix una àrea recreativa, amb un conjunt de bancs, barbacoes i instal·lacions similars.

Infraestructura d'aigües

Com és ben sabut, S'Albufera va ser dessecada en el S. XIX, i la seva configuració actual està dominada per elements d'hidràulica d'aquest origen: canals, sifons, ponts, etc...

El mapa d'aigües descriu i situa els principals elements d'aquest conjunt, amb les connexions més importants, sifons principals, etc.

Ponts: Els principals són els següents:

- 1.- Conjunt del Pont dels Anglesos. Compren 5 elements:
 - Pont dels Anglesos sobre el Gran Canal (sols es conserva la cara interior).
 - Pont de la carretera sobre Sa Siurana.
 - Id. sobre el Canal des Sol.
 - Pont sobre la confluència Siurana - Gran Canal.
 - Pont sobre la confluència. Sol - Gran Canal.

- 2.- Ponts de Sa Roca (3)
- 3.- Pont de Santa Margalida, sobre el Canal des Sol.
- 4.- Ponts de Can Blau (Siurana i Sant Miquel).
- 5.- Ponts de Son Carbonell (Canal des Sol i torrent de Muro).
- 6.- Pont del Canal den Palet
- 7.- Pont des Forcadet.

Tots aquests ponts daten del segle passat i tenen un notable interès arquitectònic o constructiu.

Sifons

L'inventari complet de sifons del Parc està per fer. Com a primera aportació, destaquen:

- 1.- Canal Ferragut per baix del Canal d'Estella
- 2.- Canal Ferragut per baix del Canal Loco
- 3.- Canal Pujol a Síquia de Sa Senyora
- 4.- Gran Canal a Canal Loco
- 5.- Síquia de Son Senyor a Canal des Sol
- 6.- Síquia de Son Cirer a Siurana
- 7.- Canal Pujol per baix del Canal den Pep.

II. GESTIO DEL PARC

Aquest apartat constitueix la part fonamental del PUG en el que es refereix a l'actuació de la Conselleria, ja que estableix successivament els objectius de la gestió del Parc, les activitats i programes a desenvolupar pel Parc i les sotmeses a restriccions (prohibicions, autorització prèvia), que l'apartat de Normativa desenvoluparà adequadament.

L'apartat següent estableix la cobertura de les necessitats administratives i de personal per al millor funcionament del Parc.

II.1. Objectius del Pla

Funcions del Parc.

Per a la seva definició, s'han de considerar com a premissa prèvia les funcions del parc, que són les següents:

- **Conservació i restauració dels valors naturals i culturals.**
- **Potenciació de les activitats educatives, científiques i de contacte Home-Natura.**
- **Harmonització del Parc en el context socio-econòmic comarcal i de Mallorca.**

Ens trobam, per tant, amb tres coordinades d'acció: conservació, ús públic i socio-economia. Les tres estan interrelacionades. Tot i considerant que la conservació es la finalitat primordial del Parc, la viabilitat i èxit d'aquesta depèn primordialment del compromís amb les dues restants.

Objectius

Els objectius del Pla, com a desenvolupament del Decret 4/88 de constitució d'aquest, seran els següents:

Conservació

- 1.- Protegir totes les espècies i les comunitats biològiques autòctones, amb especial esment a les rares o amenaçades.**
- 2.- Recuperar les espècies localment extingides.**
- 3.- Controlar i eliminar l'entrada superficial o freàtica d'aigües contaminades,**

controlar-ne el nivell i recuperar extensions d'aigües lliures.

4.- Conservar i restaurar elements arquitectònics històrics.

Us públic

5.- Facilitar als visitants la contemplació i interpretació dels fenòmens naturals, tradicionals i històrics de S'Albufera.

6.- Regular i controlar les visites escolars de feina al Parc.

7.- Facilitar la feina d'investigadors i científics sobre S'Albufera.

8.- Evitar que els usos lúdics del territori perjudiquin als valors del Parc

Socio-econòmics

9.- Gestionar l'aigua evitant inundacions a conreus de les Marjals

10.- Mantenir els aprofitaments de recursos naturals compatibles amb la Conservació, subordinats a aquesta.

11.- Facilitar les visites al Parc per turisme naturalista en èpoques de tardor, hivern i primavera.

Finalment, i en un context més general, es considera convenient l'assumpció d'un darrer objectiu, que és el següent:

12.- Integració de S'Albufera en els sistemes estatals, mediterranis i europeus d'àrees protegides, com a contribució de les Iles Balears a la Conservació mundial de la Naturalesa.

13.- Rehabilitar les característiques necessàries per a que progressivament les mesures de gestió siguin mínimes i S'Albufera recuperi una dinàmica espontània.

II.2 ACTIVITATS AL PARC

Activitats de Conservació

Gestió dels Habitats

Gestió de l'aigua

Les alteracions històriques del règim hídric de S'Albufera i la intensitat de l'ús a que està sotmesa la unitat corresponent fa inviable i utòpic recuperar un règim espontani. El Parc no inclou la principal font de S'Albufera (Sant Joan), en bona part canalitzada per ús humà.

Les alteracions tingueren per fi la dessecació, però la seva infraestructura permet avui una gestió de la làmina d'aigua, prèvia restauració d'alguns elements (comportes especialment).

Es necessari un estudi precís del funcionament hídric de S'Albufera, proposat pel Parc al Servei Hidràulic i al punt d'iniciar-se. Les seves conclusions seran determinats pel que aquí es proposa.

El Parc en principi (a no ser que l'estudi hídric ho desaconselli) establirà els elements necessaris per gestionar l'aigua de la manera següent; sense perjudici de les competències del MOPU i COPOT en la matèria:

i) millorar la seva qualitat evitant l'abocament d'aigües no depurades a S'Albufera o cursos d'aigua que hi aboquin. Sols serà admès l'abocament en el cas de que hagin estat objecte dels tractaments secundaris i no superin la concentració de contaminants que oportunament es fixi. El Parc procurarà disposar de sistemes d'eliminació de nutrients.

ii) retenir en el Parc la major quantitat d'aigua dolça, base de la seva riquesa ecològica. Aquesta gestió facilitarà així mateix la infiltració d'aigua cap als aqüífers. La retenció no serà absoluta, i no cal evitar les secades estivals de determinats sectors, característica dels prats mediterranis.

iii) mantenir en contacte directe les aigües del Parc i les del mar, per facilitar el trànsit de peixos.

iv) modificar els actuals cursos rectilinis dels canals de manera que el recorregut de les aigües es faci més llarg i sinuós, deixant igualment culs-de-sac. Les modificacions es portaran a terme amb instal·lacions provisionals (empostissades o dics de terra). Aquest punt serà objecte d'un seguiment continuat i avaluació detinguda en la revisió del Pla, i realitzat d'acord amb un projecte degudament aprovat.

v) descompartimentar les aigües amb obertures puntuals dels malecons.

vi) recuperar àrees salabroses en els sectors costers, ja que les comunitats higròhalòfiles són les més escasses i les que han sofert una major regressió. Aquesta recuperació es portarà a terme, si les circumstàncies de propietat ho permeten, al sector de Ses Salines i al Cibollar.

vii) Per a millorar la Diversitat i recuperar característiques pròpies de l'ecosistema, s'obriran zones d'aigües lliures extenses i amb diferents característiques morfològiques i de salinitat, considerant:

- a) L'existència anterior d'estanys.
- b) La quantitat, qualitat i característiques de l'aigua.
- c) L'interès o valor dels emplaçaments possibles, tant actual com potencial.

Amb aquests criteris es determinen com a llocs d'actuació preferent les àrees d'Amarador i Els Rotlos, que compleixen els requisits de la següent manera:

- a) Existència anterior documentada al mapa d'A. López i posterior en el cas d'Amarador.
- b) Aports pels canals d'òptima qualitat.
- c) La vegetació és homogènia amb la resta del Parc, no n'hi d'arbòria ni espècies rellevants.

Gestió de la vegetació

L'ampliació de les aigües lliures del Parc és un objectiu prioritari per a recuperar la diversitat biològica, la capacitat d'acollida per a avifauna hivernant i reproductora, fauna aquàtica, praderies de macrofits, etc. L'abandonament de determinades pràctiques tradicionals (estansades de canyet, pastures, foc, etc) ha motivat una invasió quasi completa del prat per macrofits emergents.

121 Es objectiu del Pla gestionar la vegetació de manera que es recuperi aproximadament 1/5 de la zona homida com a aigües lliures. Això representa aproximadament 300 Ha., de les quals sols 50 Ha es recuperarien per dragat. Les 250 Ha restants es recuperen per tècniques pastorals.

122 Igualment, s'acceptarà com a tècnica de gestió de la vegetació la recuperació del conreu de l'arròs en 50 Ha, sempre que aquest cultiu sigui possible sense l'aplicació de pesticides perjudicials.

Experimentalment, i amb un projecte on el seguiment científic ha de tenir un pes específic preponderant, es podran portar a terme, en un àmbit inferior a 50 Ha i per un màxim de tres anys, projectes de control de la vegetació mitjançant la introducció de Búfals d'Aigua domèstics i amb garanties higiènic-sanitàries en un sector, i ús del foc controlat en un altre.

Serà també un objectiu de la gestió de la vegetació l'extensió, per repoblació, dels boscos de galeria, utilitzant espècies autòctones, preferentment *Ulmus minor*, *Populus alba* i *Tamarix africana*. L'Om serà objecte en un període curt de temps d'un pla de conservació i extensió, per quan aquesta població està afectada per una casta de grafiosi no virulenta i al ser insular, podria quedar salva de la malaltia letal, ja estesa per gairebé tot el continent europeu.

La recuperació de la vegetació dunar i de la màquia de Ginebró serà objecte de accions específiques, per la seva importància de primer ordre amb el fi de restablir-la de manera permanent.

Restauració del paisatge

S'eliminaran els tendits aeris de cables elèctrics fora d'ús.

Es procurarà la implantació de bosquines de pins o altres arbres autòctons, àdhuc mitjançant la creació de substrat adequat (elevat si és el cas) de manera que formi pantalla visual entre els edificis perifèrics i el Parc.

Gestió de les espècies

Protecció de la Fauna i la flora

A l'interior del Parc quedaran prohibides amb caràcter general la captura, recol·lecció, tala, amputació, mort o molèstia a cap individu animal o vegetal de les espècies autòctones del Parc.

Aquesta norma general no serà d'aplicació a espècies vegetals banals quan sigui necessari el control de la vegetació a l'àmbit d'aplicació d'aquest Pla, ni a espècies antropòfiles que puguin ocasionar perjudicis a les catalogades.

El director Conservador del Parc podrà acordar autoritzacions de captura o recol·lecció, per un àmbit temporal limitat, per a investigació científica o aprofitaments compatibles amb la conservació de les espècies banals (bova, canya, bagatge). Els propietaris privats en les seves parcel·les, no necessitaran aquesta autorització.

Es crea *Llista d'espècies preservades a l'interior del Parc*, objecte d'especials mesures de protecció. A les preservades sols podran ser aplicades les excepcions anteriors pel Conseller d'Agricultura i Pesca, a proposta del Director General d'Estructures oïda la Junta Rectora. Qualsevol mesura de gestió de les localitats on es troben aquestes espècies tendrà en compte la seva presència, i serà compatible o favorable a aquesta.

La Llista queda constituïda inicialment per les espècies següents:

* Plantes

Nitellopsis obtusa
Juniperus oxicedrus macrocarpa
Orchis palustris
Orchis italica
Pancreatium maritimum
Iris germanica
Ulmus minor
Nimphaea alba (+)
Trapa natans (+)

* Invertebrats

Selisiothelmis nigra

* Vertebrats

Emys orbicularis
Bufo viridis
Ardea purpurea
Neta rufina (+)
Circus aeruginosus
Porphyrio porphyrio (+)
Himantopus himantopus
Merops apiaster

I totes les espècies declarades a nivell estatal o autonòmic com en Perill d'Extinció o amenaçades en aplicació de la llei 4/1989

La incorporació de noves espècies a la Llista, o la retirada d'alguna d'elles, serà acordada pel Conseller d'Agricultura i Pesca, a proposta del Director General d'Estructures i amb informe favorable de la Junta Rectora.

Les espècies extingides a S'Albufera que figuren a la Llista seran objecte de Projectes de reintroducció (es senyalen amb una +).

Igualment, s'estableix amb caràcter general la prohibició d'introduir espècies

silvestres no autòctones, i s'adoptaran les mesures adients per al control o eliminació de les existents.

Conservació del patrimoni cultural

Els elements més senyalats del patrimoni cultural, com són els ponts, aqüeductes i edificis de valors històric (conjunt de Sa Roca i casa de Ses Puntes) es conservaran o es restauraran d'acord amb les seves característiques originals, si es troben en mal estat.

Activitats d'ús públic

Per a la redacció d'aquest punt s'ha tingut present el "*Pla d'Interpretació de S'Albufera*" (LLABRES 1986), que estableix les línies generals d'actuació en aquest àmbit.

Equipaments

Els equipaments provisionals del Parc permeten atendre de manera precària un ús públic intens. Cal, però, desenvolupar-los i adequar-los al nivell actual i previsible del Parc.

Edificis

La superfície edificada a l'interior del Parc, i en concret al sector de Sa Roca, es suficient per al desenvolupament del Pla. Per tant, no s'admetran construccions que suposin noves edificacions.

El Centre de recepció actual és insuficient. Es considera necessari comptar amb superfícies per exposicions naturalístiques, exposicions històriques i etnogràfiques, sala de projeccions i conferències per aproximadament 75 persones, aula de treball per escolars sanitaris, i laboratori de camp.

Al Centre de Recepció s'admetrà una cafeteria, i una petita botiga del Parc, on es pugui adquirir la documentació o material divulgatiu sobre el Parc.

La Casa del Parc es considera un edifici d'ús públic restringit. Serà utilitzada per col·laboradors del Parc, voluntaris, camps de treball i similars, prèvia autorització del Director-Conservador.

Itineraris

La xarxa bàsica de camins actuals es mantindrà com a via general d'itineraris. Es definirà un doble itinerari bàsic de visita (itinerari de Sa Roca) ben senyalitzat, per a visites breus (Itinerari breu, 1 hora) i prolongada (Itinerari llarg, 3 hores). L'itinerari breu serà especialment adaptat a la possibilitat d'accés a minusvàlids.

Es dissenyaran i senyalitzaran suficientment dos Itineraris botànics, per a conèixer e interpretar la vegetació i la seva gestió, un a la zona humida (sector de Sa Roca) i un a les dunes (Sector des Comú). Els recorreguts dels itineraris seran peatonals o ciclistes al Prat, i sols peatonals a les dunes. Els recorreguts ciclistes seran limitats als camins on son compatibles amb les finalitats del Parc.

La senyalització prioritzarà l'ús de pictogrames. Inclourà també la toponímia tradicional dels camins, canals i elements d'interés.

Observatoris

L'actual nombre d'observatoris és insuficient. Durant la vigència del Pla, es procurarà la disposició d'observatoris similars als actualment existents en els punts següents:

- . Els Rotlos
- . Es Colombar petit
- . Ses Puntetes (2)

Es considera adequat a nivell indicatiu l'existència d'un observatori de 12 places per cada 10.000 visitants anuals.

Publicacions

Es consideren com a publicacions bàsiques del Parc la Guia de Passeig i tríptics monogràfics. En la mesura en que sigui possible, es publicaran cartells, guies monogràfiques o altres.

Es procurarà generar una informació periòdica sobre el Parc, bé al sí d'una publicació pròpia de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

L'edició de postals, adhesius o altres materials similars serà promocionada pel parc.

Es procurarà l'autofinançament de tota l'activitat en matèria de publicacions.

Regim de visites i activitats

Aquest apartat constitueix la base de les decisions de gestió que es plasmaran

amb la normativa d'ús del Parc.

El Parc estarà obert a les visites peatonals de tots els camins practicables, sense limitació horària. L'accés de vehicles al Centre de Recepció actual i aparcament estarà limitat a horaris determinats, que variaran entre estiu i hivern, fixats pel Director-Conservador oïda la Junta Rectora.

Les visites de grups seran ateses i controlades pels monitors del Parc, en la mesura de les possibilitats d'aquests; prèvia concertació o reserva.

La visita al sector de la zona humida s'efectuarà baix el règim de permís, expedit al centre de recepció, pels monitors del Parc que podrà ser revocat pels guardes del Parc en cas de comportament inadequat.

Els visitants seran informats, mitjançant cartells i documentació, de la normativa bàsica de visita. El seu incompliment podrà ser motiu de sanció en els casos en que la llei així ho preveu, o d'expulsió immediata del Parc.

No es permetrà l'acampada a l'interior del Parc, excepte a les àrees d'aparcament de l'àrea recreativa del Comú de Muro, per permís atorgat pel Batlle, d'acord amb el Director-Conservador, o als aparcaments de Sa Roca, amb permís del Director Conservador, per motius excepcionals.

No seran admeses dins del Parc activitats esportives de competició, o aquelles que puguin suposar una molèstia pels altres usuaris, o degradació dels valors naturals.

Circulació rodada. La circulació amb vehicles a motor a les propietats públiques sols serà admesa pels del Servei del Parc o en els camins d'accés als aparcaments. Els vehicles autoritzats estaran identificats amb targetes emeses pel Director General d'Estructures Agràries i Medi Natural.

Es crea la figura de Col·laborador del Parc per a persones o institucions que vulguin aportar de manera desinteressada el seu ajut material, econòmic o laboral. Els col·laboradors gaudiran de prioritat en l'ús de les instal·lacions i rebran les publicacions o materials que el Parc pugui produir. Seran nomenats pel Director General d'Estructures i dotats d'una tarja personal e intransferible que els identificarà.

Activitats d'influència socioeconòmica

Aprofitaments

Caça

Es mantindrà la prohibició absoluta de caçar a totes les propietats públiques incloses en el Parc, ja que amb caràcter general es considera incompatible amb les finalitats específiques del Parc Natural de S'Albufera.

L'exercici de la caça a les propietats privades incloses en el Parc serà objecte d'una reducció progressiva a partir de la situació actual determinada per l'O.C. de dia 15.12.88, fins a la seva total eliminació al final de la vigència del Pla (4 anys).

La Direcció general d'Estructures agràries i Medi Natural, amb informe previ del Director-Conservador del Parc, podrà autoritzar la reducció d'animals perjudicials als conreus privats, o aprofitaments cinegètics excepcionals a les propietats privades si les circumstàncies de Conservació així ho aconsellen. Es donarà compte d'aquestes autoritzacions a la Junta Rectora del Parc.

El Parc promourà una cooperació formativa i informativa amb les societats de caçadors locals.

Pesca

La pesca es considera un recurs natural renovable susceptible d'aprofitament racional a l'interior del Parc. Quedarà condicionada als punts següents:

- Mantenir a un nivell màxim les poblacions de peixos del Parc, pel seu valor faunístic i en tant que aliment d'un conjunt d'espècies d'elevat interès conservacionista (Agrons, Queca, Orval, Aguila peixatera,...)
- Evitar qualsevol perjudici indirecte sobre el Parc que pugui provocar l'aprofitament pesquer (captures accidentals, ploms, etc)

D'acord amb aquests condicionants, la PESCA ESPORTIVA queda limitada de la manera següent:

- i) A les propietats privades, sols podran exercir-la els propietaris o aquells a qui autoritzin nominalment per escrit. No s'estableixen altres limitacions que les generals.
- ii) A les propietats públiques, sols es podrà pescar a les localitats, èpoques i arts que determini anualment el Director-Conservador del Parc, amb un permís nominal. Aquest permís serà gratuït per als veïns de Muro i Sa Pobla jubilats o aturats, així com pels propietaris de les finques incloses en el Parc.

iii) La pesca esportiva serà lliure, sense altres limitacions que les legals, entre el Pont dels Anglesos i la mar.

Serà preceptiu un Pla de Pesca esportiva, que determinarà els criteris per al punt ii, ha de ser informat favorablement per la Junta Rectora del Parc.

En quan a la PESCA PROFESSIONAL, queda limitada a les espècies Anguila i Cranc Americà (o peixos capturats accidentalment amb les arts d'anguila). L'aprofitament professional de les aigües privades a l'interior del Parc es podrà efectuar amb la pertinent autorització de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, amb l'obligació expressa d'informar mensualment de les captures obtingudes. L'aprofitament de l'anguila del Parc queda limitat a l'època de l'Anguila correguda, en el moment de la seva migració al mar (1 d'octubre a Sant Antoni).

Piscicultura

La Piscicultura és una de les activitats compatibles amb el Parc per disposició del decret de constitució d'aquest.

A l'àmbit d'aquest PUG, entenem per piscicultura el conjunt d'activitats destinades a produir comercialment peixos o crustacis captius. Es intensiva si es centra sobre espècies separades, en una densitat elevada, renovació constant o freqüent de l'aigua i alimentació artificial. Implica, generalment, l'ús d'edificacions. Es extensiva si es cultiven una o més espècies en , amb escassa o nul·la renovació de l'aigua i cicle biològic en captivitat incomplet.

La piscicultura intensiva implica alguns factors potencials de degradació (edificacions, infraestructures, eutrofització). Això determina que sols sigui possible a punts molt determinats del Parc, on aquestes potencials degradacions no representin una amenaça important. En concret, es preveu la possibilitat de dues plantes de piscicultura intensiva una a ambdós costats del Canal den Pep, devora la carretera Alcúdia-Artà en una extensió de 2 Ha., i l'altre en el sector dessecat al marge esquerra del Gran Canal, devora s'Oberta.

La piscicultura extensiva es menys inoqua per al medi, i s'en preveuen dues possibles àrees de desenvolupament, que són les següents:

* Ses Punes, a ambdós costats del Canal den Pep, a la seva confluència amb el dels Pins, amb una extensió total de 12,5 Ha

* S'Oberta i Cibollar, en el polígon limitat pel Canal des Sol, Pont de Santa Margalida-Camí den Capó, fins a 350 m de Sa Ciurana, la línia recta més curta des d'aquest punt al Canal d'Estella, i aquest fins a S'Oberta. L'extensió total, inclòs el sector de piscicultura intensiva que hi queda enclavat, és de 24 Ha.

En cap cas es permetrà la introducció d'espècies foranies per a piscicultura, i depuraran les aigües utilitzades.

Altres recursos naturals

L'aprofitament de recursos naturals no renovables (jaciments, àrids, turba...) quedarà suprimit en tot l'àmbit del Parc Natural, i es regularà l'ús dels renovables. Per l'interès en relació al control de vegetació, es potenciarà l'ús de canyet per teulades, ensilat, etc...

Activitats econòmiques

En aplicació de l'art.10 del Decret de declaració del Parc, el Conseller d'Agricultura i Pesca podrà autoritzar activitats econòmiques a l'interior del Parc que no estiguin en contra dels objectius d'aquest, a proposta de la Junta Rectora. Les que es desenvolupin a propietats públiques es regularan mitjançant concessió, per un termini màxim de tres anys, excepció feta de les pastures, que es podran concedir per períodes de sis anys. En cap cas, podran implicar instal·lacions fixes fora dels edificis actualment existents, que es dedicaran als seus usos actuals o als relacionats directament amb la gestió del Parc.

Turisme

Es considera que l'ús turístic de l'àrea és compatible en una certa mesura, amb la seva conservació. El Parc pot admetre dins del seu ús públic al turisme "blan", interessat en l'observació de la Naturalesa, però no es adequat per a visites massives. Es farà un estudi del nombre màxim de visitants que pot suportar S'Albufera sense que es produeixi un impacte negatiu.

Es considera, per tant, que el Parc ha d'oferir la informació especialitzada per al turisme naturalista, tant sobre el terreny com a determinats punts informatius claus (aeroport i oficines de turisme).

En qualsevol cas, i d'acord amb la fenologia natural dels centres d'interès del Parc, es considera com a prioritari destacar l'interès primaveral i autumnal de la naturalesa de S'Albufera.

II.3 Els projectes de Gestió

La gestió del Parc implica en desenvolupament d'un conjunt de projectes. A continuació s'inclou un llistat dels projectes necessaris per al desenvolupament de la totalitat del Pla de Gestió, amb la indicació sumària del seu contingut previst i, en els casos en que es pugui preveure-ho, el seu cost previsible. Cal considerar que aquest registre queda obert a correccions o addicions en la mesura en que es desenvolupi el Pla.

Codis dels projectes

Cada projecte inclou un codi orientatiu, amb els següents significats:

Tipus / Grup / Num. identificació / any(s) financers

Tipus:

I: Projectes d'informació/investigació
G: Projectes de gestió en sentit estricte
A: Actuacions administratives

Grups:

S'agrupen els projectes la realització dels quals té una finalitat concreta i comú. Els grups establerts són els següents:

UP	Us públic
GA	Gestió de l'aigua
ME	Millores ecològiques i culturals
AP	Aprofitaments
IN	Infraestructura

Un projecte concret pot quedar inclòs en més d'un grup, en el cas de que la seva realització coadjuvi a la consecució de diversos objectius.

Número d'identificació:

Els projectes queden enumerats correlativament, amb finalitat exclusivament identificativa.

Any(s) financers:

Identifica les anualitats en que les inversions o despeses necessàries han de ser previstes.

Els anys financers indicats són:

1990
1991
1992
1993

Quan la legislació així ho determina, els projectes aniran acompanyats del corresponent Estudi d'Impacte Ambiental.

Llistat de projectes

Adquisició de terrenys

Codi: A / ME UP / 01 / 90-92

Aquest projecte té la finalitat d'adquirir progressivament els terrenys necessaris per a completar la gestió del Parc. Prioritàriament, es convenient adquirir les àrees de Es Cibollar i Salines de S'Illot, on els valors naturals són molt grans, tenen importància per l'ús públic, i la gestió seria especialment beneficiosa.

Control d'ús públic

Codi: G / UP / 02 / 90-93

Inclou les tasques de monitoratge, obertura i cura del Centre de Recepció i elaboració d'informació per als usuaris del Parc (Interpretació).

Manteniment instal·lacions

Codi: G / IN UP / 03 / 90-93

Conservació i neteja d'edificis, observatoris, itineraris, restauració de petites infraestructures, millores puntuals, etc...

Neteja de canals

Codi: G / GA / 04 / 90-93

La xarxa bàsica de canals ha de mantenir-se en bon estat, per seu paper en el control de l'aigua malgrat fou dissenyada per dessecar el prat. Son, ara, el biòtop fonamental per peixos, amfibis i diverses espècies d'ocells. Inclou el manteniment anual dels Canals de

- Es Sol
- Sa Ciurana
- Síquia de S'Aigua bona
- Pujol
- Amarador, d'en Pep i Palet
- Síquia d'en Moix
- Canal des Polls
- Ferragut
- Canal Loco
- Síquies d'enmig dels Colombars

El mètode fonamental es mecànic (barca segadora), però s'assajarà l'ús de la vaca d'aigua.

Vigilància caça, pesca i platja

Codi: A / UP.ME / 05 / 90-93

Control continuat de les activitats restringides i regulades en el Parc, per tal d'evitar infraccions i a la vegada, informar al públic.

Seguiment ornitològic

Codi: I / ME / 06 / 90-93

Mantenir oberta l'entrada a un banc de dades de l'avifauna del Parc, tant per seu interès intrínsec com per ser un excel·lent indicador de l'estat dels ecosistemes de S'Albufera, i dels resultats de la gestió. Ha de basar-se en la tasca del personal propi del Parc, voluntaris i col·laboradors.

Pesca esportiva

Codi: A / UP.AP / 07 / 90-93

Planificar i controlar l'ús esportiu dels recursos pesquers del Parc, fonamentalment l'anguila i les espècies capturades amb ham.

Pesca industrial d'anguila

Codi: A / AP / 08 / 90-93

Planificar, promoure i controlar l'aprofitament industrial de l'anguila correguda en el darrer trimestre de cada any, en base a l'interès etnològic i gastronòmic d'aquesta espècie a nivell comarcal.

Projecte definitiu Centre de Recepció

Codi: A / UP / 09 / 90. 91

Redacció definitiva del projecte complet de reconstrucció de Sa Roca com a Centre de Recepció i Administració del Parc.

Pastures

Codi: G / ME.AP / 10 / 90-91

Habilitació de la infraestructura de pastures del Parc, tancats i abeuradors principalment, i planificació detallada dels espais pasturables, èpoques i densitat òptima de bestiar.

Seguiment pastures

Codi: I / ME / 11 / 90-93

Monitoratge científic de l'evolució de la vegetació i de l'avifauna (opcionalment, també entomofauna) en les àrees sotmeses a pastura.

Control de l'aigua

Codi: G / GA. ME / 12 / 90- 93

Disposició de comportes bàsiques per regular el nivell de l'aigua de les diferents àrees del Parc. Inclou les de S'Oberta, altres que puguin fer possible l'entrada al prat de l'aigua dels torrents i el control dels punts clau de diferents canals o síquies (Ferragut, Polls, Aigua Bona i Amarador, principalment). S'exclouen dispositius de sobre vessant.

Electrificació

Codi: G / IN / 13 / 90

Arribada subterrània de la corrent elèctrica AT a Sa Roca, i infraestructura del sector.

Reintroducció d'espècies

Codi: G / ME / 15 / 90-93

Es preveu reintroduir durant la vigència del Pla les espècies Bec Vermell, Gall faver, Flor den Nyofà i Castanya d'Aigüa. Es poden portar a terme amb projectes específics, per grups (vegetals, aucells) o en conjunt, segons disponibilitats.

Investigació canyet

Codi: I / ME / 16 / 90-93

Continuació dels estudis sobre tipologia, productivitat, ecologia, avifauna relacionada, etc del Canyet, en tant que espècie dominant dins del Parc. Aquest projecte, ja iniciat, es porta a terme en coordinació en el sistema europeu de zones naturals agermanades.

Construcció d'Aguaits

Codi: G / UP / 17 / 90-92

Construcció d'aguait de fusta per observació d'aucells, segons el que es preveu en aquest Pla i en el Pla d'Interpretació. Poden ser objecte de projectes particulars per cada un dels aguait. Es mantindrà la tipologia actual.

Construcció del Centre de Recepció

Codi: G / UP.IN / 18 / 91-92

Execució del projecte definitiu del Centre de Recepció (Vide supra).

Obertura de la llacuna den Moix

Codi: G / ME / 19 / 90-92

Dragat i excavació de llacunes fins a 50 Ha en torn al Canal i Camí den Moix, i zona d'Amarador.

Itineraris de Natura

Codi: G / UP / 20 / 90

Habilitació, senyalització i manteniment dels itineraris d'observació en torn de Sa Roca. Inclou la recuperació de la toponímia local i la infraestructura que eviti els impactes potencialment més importants.

Publicacions

Codi: A / UP / 21 / 90-93

Inclou l'edició de la Guia de Passeig, tríptics del parc i monogràfics (Orquídiades, pesca de cucada, l'anguila, etc....) cartells, adhesius, postals i eventualment, full o butlletí informatiu del Parc. Els projectes d'edició han de procurar el seu autofinançament o recuperació de les inversions.

Adequació de cursos d'aigua

Codi: G / GA.ME / 22 / 90-91

Es procurarà una circulació no rectilínia ni separada de les aigües cap al mar, aprofitant les síquies que uneixen els diferents canals: la neteja, i eventualment dragat puntual de síquies dels Rotlos, i comportes provisionals en els canals del Sol i Síquia den Moix permetrà la reconducció del curs de les aigües en trajectes menys rectilinis i més naturals. La pèrdua de velocitat implicarà beneficis ecològics importants. Complementàriament, on sigui convenient i possible, es practican obertures en els malecons que descompartimentaran les aigües. S'ha de considerar un dels projectes bàsics de gestió de les aigües del Parc.

Inventari d'abocaments a la conca

Codi: I / GA.ME / 23 / 91

A la conca hidrogràfica del Parc es produeixen abocaments d'aigües residuals no depurades, que poden afectar a S'Albufera o als aqüífers que l'alimenten. Es tracta de fer un inventari qualitatiu i quantitatiu d'aquests abocaments, com a premissa per a poder afrontar el problema. Es sol·licitarà a l'organisme corresponent la realització de l'inventari.

Eliminar emissaris clandestins

Codi: G / GA.ME / 24 / 90-92

El decret de constitució del Parc prohibeix els abocaments d'aigües contaminades. La normativa d'ús del Parc (vid part IV del PUG) preveu la possible solució al problema. L'existència de diversos emissaris i canonades que aboquen als canals del Parc no és admissible, ni legalment ni ecològicament.

Repoblació de bosc de galeria

Codi: G / ME / 25 / 90-92

Regeneració i extensió dels boscos d'oms i polls als malecons i vores de camins del Parc que ho permeten (Cal preveure, per a la seva realització, una eliminació al manco temporal, de les pastures a les àrees on s'efectui).

Repoblació de les dunes

Codi: G / ME / 26 / 91

Es repoblaran amb Ginebró i espècies acompanyants les dunes afectades en el passat per incendis. Es procurarà la producció de planta en viver, però també es farà repoblació amb llavor.

Vaques d'aigua

Codi: G / ME / 27 / 90

L'existència en països mediterranis (Itàlia, Grècia) de la Vaca d'aigua domèstica, i la seva eficàcia per al control de la vegetació de voreres de llacs o canals, fa interessant procedir a un assaig amb aquesta espècie. Un seguiment detallat dels resultats a nivell científic és convenient per a aquest projecte, que ha de quedar restringit a un sector concret del Parc fins a una avaluació detallada dels seus resultats, que no és possible abans de quatre anys (revisió del PUG).

Itineraris botànics

Codi: G / UP / 28 / 90

S'han previst dos itineraris de natura específicament botànics, a les dunes un i l'altre en el prat, pròxim a Sa Roca. Inclou senyalització i edició de les guies de l'itinerari en les llengües del Parc (Català, anglès, castellà i francès).

Telèfon

Codi: G / IN / 29 / 91

La línia telefònica al Parc és imprescindible, ja que la comunicació per ràdio és molt limitada i exclou altres instruments complementaris que facilitarien enormement la gestió (telefax o altres). La seva instal·lació, per tant, ha de considerar-se prioritària.

Seguiment aigües

Codi: I/ GA/ 30/ 90-93

El parc ha de tenir una informació rutinària dels nivells, salinitat, nivells de N i P i DBO de les seves aigües. Aquest projecte es pot posar en relació amb el num.32, i portar-se a terme en col·laboració amb altres institucions (DG Medi Ambient, UIB,...)

Restauració d'elements arquitectònics

Codi: G/ ME/ 31/ 90-91

Determinats elements de valor cultural (ponts, sifons, canals de mamposteria,...) tenen interès històric o fins i tot artístic. La seva restauració ha de ser considerada. És prioritària la restauració dels ponts inclosos en itineraris públics.

Laboratori de camp

Codi: G/ IN/ 32/ 91

El seguiment de les aigües o altres actuacions del propi Parc fan necessari disposar d'un laboratori mínim per a determinades tasques de seguiment i control. Per altre banda, aquesta instal·lació pot ser de gran utilitat científics i estudiants que visiten i eventualment col·laboren amb el Parc.

Recuperar arrossar

Codi: G/ ME/.AP/33/ 90

La recuperació del conreu de l'arròs en un sector concret i limitat del Parc te un doble interès, etnològic i ecològic, ja que els arrossars són un biòtop privilegiat per a moltes espècies, i en especial després de la sega. Es preveu el desenvolupament d'aquest projecte en Es Forcadet.

Recuperar àrees salabroses

Codi: G/ ME/ 34/ 91-92

El biòtop de sòl salabrós ha minvat molt en el conjunt de S'Albufera, ja que en gran part ha estat dessecat o urbanitzat. Aquesta recuperació inclouria la necessitat de introduir aigua marina en algun sector. Prioritàriament, i com a recuperació d'un biòtop perdut, la inundació de Ses Salines seria prioritària, però la infraestructura creada o prevista en altres sectors fa convenient estudiar distintes alternatives per al projecte concret.

Eliminació esteses aèries

Codi: G/ ME/ 35/ 90

Les diverses esteses aèries fora d'ús han d'ésser eliminades. Igualment, i en la mesura en que sigui tècnicament i econòmicament viable, les esteses aèries existents haurien de sortir del Parc o ser enterrades.

Pantalles visuals

Codi: G/ ME/ /36/ 92-93

Aquest projecte tractarà de crear el substrat necessari per a permetre una repoblació amb arbres autòctons de manera que es cobreixi de vistes tot el que sigui possible d'urbanitzacions, hotels i edificis pròxims al Parc, i molt especialment des de Sa Roca.

II.4 Administració i Personal

El Decret de constitució del Parc Natural de S'Albufera, i la disposició que determina l'estructura orgànica de la Conselleria d'Agricultura, estableixen de forma clara les responsabilitats de gestió i administració del Parc.

D'altre banda, a la descripció del Parc s'han recollit les administracions competents en diverses matèries.

Aquest apartat es refereix exclusivament als aspectes interns del Parc, de desenvolupament de la gestió.

Administració

El Parc Natural de S'Albufera està adscrit al Servei de Conservació de la Naturalesa, Direcció General d'Estructures Agràries i Medi Natural de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

La Junta Rectora del Parc és un organisme d'assessorament, control i participació que exerceix les seves funcions de manera autònoma, en coordinació amb la Conselleria. Les seves funcions són les que estan definides a la normativa vigent i al seu reglament intern.

Organització interna

L'Equip de Gestió del Parc, considerat el seu tamany i la planificació prevista, serà el següent:

Direcció
Serveis administratius
Equip de Conservació
Equip de manteniment
Equip d'ús públic i
Equip de vigilància

DIRECCIO

L'equip directiu del Parc ha d'estar integrat per tres persones, amb la dedicació i funcions següents:

Director - Conservador: Funcions de coordinació general de l'equip del Parc, planificació,

53

enllaç general amb el Servei i la Junta Rectora. Dedicació mínima de 20 h. setmanals.

Assistent tècnic: Responsable dels aspectes d'ús públic i conservació corresponsable amb l'Agent del Parc de manteniment i feines. Cooperava amb planificació i executa l'enllaç general amb voluntaris. Subsidiàriament, assumeix les tasques de l'agent forestal. Dedicació de 37,5 h. setmanals.

Agent del Parc: Responsable dels aspectes de vigilància, corresponsable amb l'assistent tècnic de manteniment i feines. Subsidiàriament, assumeix les tasques de l'assistent tècnic. Dedicació exclusiva.

SERVEIS ADMINISTRATIUS. Els serveis administratius són els comuns del Servei de Conservació, amb la participació dels d'ús públic en la feina que s'ha de fer directament en el Parc (permisos de visita a particulars, permisos de pesca, etc...)

Seria convenient crear la plaça d'auxiliar administratiu del Parc, amb lloc de feina a Sa Roca, i plena dedicació.

CONSERVACIO

Té per funcions el desenvolupament de tasques de gestió biològica i conservacionista, i el seguiment científic del Parc. És necessari un naturalista per aquesta funció.

MANTENIMENT I FEINES.

Responsable de les tasques ordinàries de neteja i conservació d'instal·lacions, tanques, bestiar, neteja i control de vegetació, tasques d'ordinàries de gestió i similars.

Ha d'estar integrat per dues persones amb coneixements d'ús de maquinària i bàsics de feines forestals.

US PUBLIC.

Les seves tasques bàsiques són de recepció i informació de visitants, manteniment d'exposicions, disseny de materials d'ús públic i similars. S'els assigna igualment la lectura i tramesa de les dades de l'estació meteorològica.

Són necessàries dues persones amb coneixements de fauna i flora de S'Albufera i com a mínim bàsics d'anglès i alemany, i dedicació plena (cal cobrir festius).

VIGILANCIA.

L'equip de vigilància del Parc ha de garantir el respecte a la legislació i normativa pròpia en tot l'àmbit de la zona protegida. Igualment, per les característiques i mobilitat de la seva feina, ha de ser un actiu generador d'informació biològica i de la situació general del Parc.

La vigilància del Parc ha d'atendre diferents prioritats durant l'any, que són

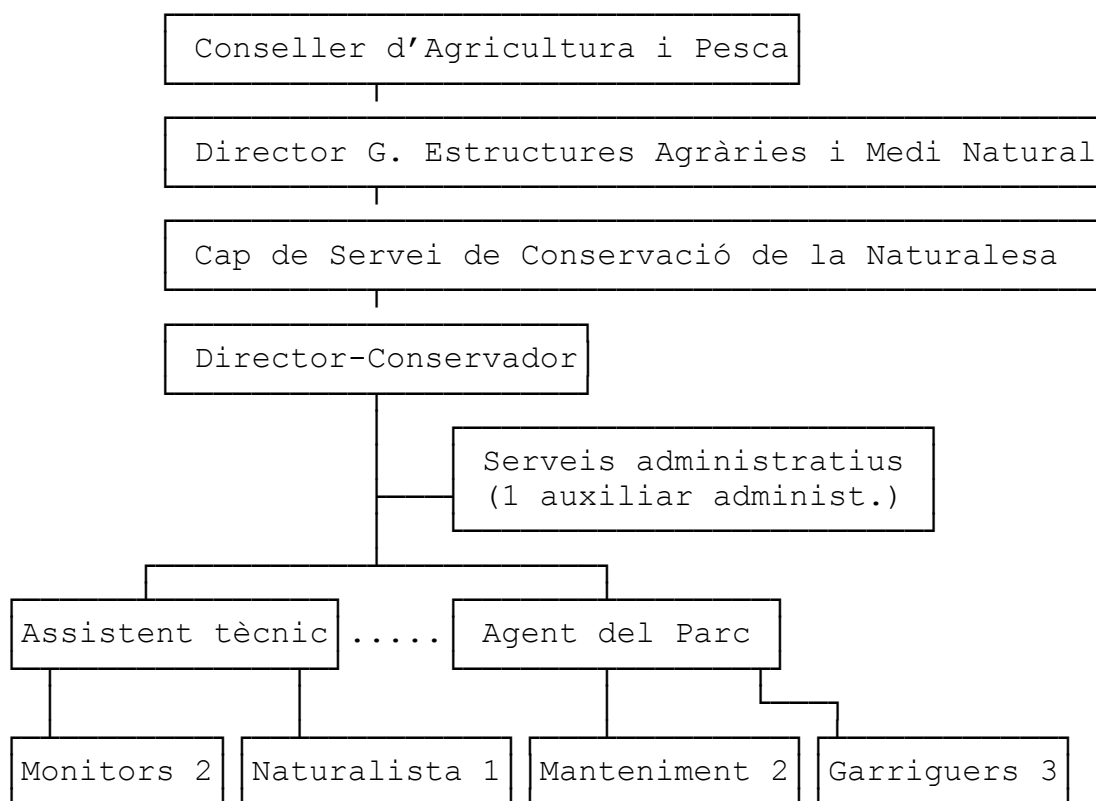
les següents:

Setembre- Gener= CAÇA
Maig- Setembre= PLATJA
Octubre- Febrer= PESCA

Son necessàries tres persones amb la categoria de guardes jurats. Tot el personal del Parc, i especialment el de manteniment i feines, podrà igualment accedir a la categoria de guarda jurat de manera que tengui consideració d'agent de l'autoritat i pugui actuar, arribat el cas, en benefici de la conservació de S'Albufera.

ORGANIGRAMA

L'organigrama, per tant, queda de la manera següent:

Carències de personal

En el moment de redactar el Pla, la Conselleria te cobertes a nivell de funcionaris, laborals o interins, els llocs de director-conservador, agent del Parc i un dels garriguers. La resta de llocs, (amb excepció de l'auxiliar i el naturalista) estan provisionalment atesos per prestació de serveis de SEFOBASA.

El sistema actual no resulta ideal, i en la mesura en que sigui possible per motius de Pressupost seria desitjable que canviés en el sentit de que es creessin i proveïssin les places necessàries.

Varis

Vacances. Les vacances del personal seran programades anualment pel director, de manera que el servei i l'atenció al públic quedin plenament atesos en tot moment.

Vestuari. El Director-Conservador determinarà el vestuari que obligatòriament ha de utilitzar el personal del Parc, que serà responsable del seu bon ús i conservació, així com del seu aspecte general per a mantenir la bona imatge del Parc cara als seus visitants.

Voluntaris. Seran admeses les contribucions de personal voluntari, camps de treball, etc.. per al funcionament del Parc. La Conselleria subscriurà una pòlissa general d'assegurances en previsió d'accidents d'aquest personal.

Projectes i altres actuacions. Les actuacions de gestió distintes de les previstes anteriorment seran ateses per la Conselleria per Administració o per Contrata.

III ZONIFICACIO DEL PARC

Criteris

El parc inclou terrenys summament distints des del punt de vista les seves característiques naturals, capacitat d'acollida de públic i necessitat/possibilitat de recuperació. El propi Decret preveu que el Pla establirà una zonificació del Parc, diferenciant el grau d'utilització i modalitat d'aquesta que resulti admissible.

La divisió del Parc en zones de diferent grau d'ús ha procurat integrar característiques naturals (vegetació, sols, fauna, geomorfologia) i humanes (accés, usos desitjats, propietat). Definitivament, aquesta divisió té un component arbitrari, però no és el traçat de les línies el que resulta important, sinó les determinacions d'ús que es fan per cada una de les àrees.

Els criteris bàsics per a aquesta determinació d'usos són els que han quedat exposats com a objectius del Pla. Queden reflectits amb un grau d'actuació i d'influència humana mínims a les àrees que recullen espècies més valuoses o fràgils (espècies catalogades), tot i gradualitzant els usos a les àrees que els puguin admetre en un grau més alt.

Mètode de zonificació. Opcions

El plànol de zonificació inclou opcions de diferents categories, que són combinacions de cinc variables:

A. GESTIO DELS HABITATS 1 No intervenció 2 Intervenció limitada 3 Gestió activa
B. INVESTIGACIO 1 Restringida 2 Controlada 3 Lliure o promocionada
C. EDUCACIO I INTERPRETACIO 1 No admesa 2 Admesa 3 Promocionada
D. ACCES GENERAL I USOS RECREATIUS 1 Tancat 2 Restringit 3 Controlat 4 Obert
E. ACTIVITATS ECONOMIQUES 1 No admeses 2 Extensives 3 Intensives

Òbviament, totes aquestes activitats s'entenen emmarcades i condicionades per les disposicions anteriors del Pla, i molt en especial per la normativa inclosa a la part IV d'aquest.

Aquestes opcions no impliquen les mateixes actuacions a cada una de les zones. A nivell enumeratiu, podem considerar les següents:

A. Gestió dels hàbitats:

A.2: Pastura extensiva, neteges silvícoles, control de la vegetació.

A.3: Agricultura, repoblacions, dragats, moviment de terres.

B. Investigació:

B.2: Investigació que no impliqui la disposició d'artefactes permanents, recollida de mostres biològiques rellevants o manipulació dels hàbitats o les espècies.

B.3: Investigacions de seguiment de la gestió.

C. Educació i interpretació:

C.2 Admesa a petits grups, sense infraestructures permanents.

C.3 Senyalització o dotació d'observatoris. Visites guiades.

D. Accés general i usos recreatius.

D.1 Per motius de conservació o de propietat.

D.2 Sols a finalitats específiques, i amb les autoritzacions que fossin pertinents (investigació, gestió o altres)

D.3 Obert per a finalitats específiques amb la normativa pròpia i prèvia autorització verbal o escrita. Subjecte a horari.

D.4 Accés permès sense altres limitacions que les generals.

E. Activitats econòmiques.

E.2 Pastures, aprofitaments extensius dels recursos naturals sense modificacions permanents.

E.3 Piscicultura, agricultura, serveis.

ZONIFICACIO

El Parc queda així zonificat en àrees distintes, des d'una exclusió total de qualsevol activitat (opcions 1.1.1.1.1) fins a àrees, amb un màxim d'intervenció (3.3.3.4.3.)

El mapa de zonificació detalla les opcions adoptades per a cada una de les àrees.

Per altra banda, s'inclou aquí un mapa de zonificació simplificada, amb els criteris següents:

Àrees de Reserva

Aquelles que tenen A.1 i D.1. o 2 simultàniament.

Àrees de Protecció

Aquelles que sense ser reserva, tenen A.1., o be A.2 amb D.1., 2 ò 3 i E.1. ò 2.

Àrees d'ús especial

Inclou les de E.3.

Àrees de Recuperació per a Reserva

Inclou les de A.3. amb D.1 ò 2.

-- MAPA DE ZONIFICACIÓ DEL PARC --

IV NORMATIVA D'US

L'aplicació del règim de protecció del Decret de Declaració del Parc implica que les activitats humanes que puguin suposar degradació dels recursos naturals de l'àrea quedin sotmeses a unes normes imperatives.

Aquestes normes han de ser promulgades amb caràcter públic, cosa que es pot fer aplicant la Disposició Final de l'esmentat Decret, que faculta al Conseller d'Agricultura i Pesca a dictar les disposicions pertinents. Així doncs, el contingut de l'apartat present es pot constituir en forma de nou Decret, aprovant el PUG i desplegant la normativa per al seu compliment³.

IV.1 Usos del sòl

A l'interior del Parc no es permet cap actuació urbanística que impliqui l'edificació o modificació del terreny, amb excepció de la reparació, restauració i conservació dels edificis existents, sempre que es destinin a usos agrícoles, ramaders, d'acuicultura, explotació salinera o serveis del propi Parc, i no s'incrementi la seva altura o superfície, amb les excepcions previstes al Decret 4/88 de declaració del Parc.

El Conseller d'Agricultura i Pesca, oïda la Junta del Parc, podrà autoritzar excepcions puntuals a la norma anterior a les àrees on es permeten activitats econòmiques intensives, senyalades en el croquis adjunt, sempre amb finalitats agrícoles, ramaderes, salineres o d'acuicultura i sense perjudici d'altres autoritzacions pertinents.

Queda expressament prohibida a l'àmbit del Parc l'obertura de nous vials i moviments de terres, excepció feta dels que siguin imprescindibles per a les actuacions previstes en el Pla d'Us i Gestió del Parc.

El Conseller d'Agricultura i Pesca, oïda la Junta del Parc, podrà autoritzar la restauració i millora de camins existents, sempre que no impliqui canvi respecte de l'ús o destí actual.

Queden prohibits, a l'interior del Parc, qualsevol tipus de publicitat i les esteses aèries els nous tendits aeris, elèctriques o telefòniques.

IV.2 Aigües

Queda prohibit l'abocament directe o indirecte d'aigües residuals no tractades, o objecte sols de tractament primari. Les autoritzacions pels abocaments d'aigües depurades, en qualsevol cas, han de ser objecte previ d'informe vinculant del Conseller d'Agricultura i Pesca, que serà recabat a l'efecte pel Servei Hidràulic.

El Conseller d'Agricultura i Pesca podrà informar favorablement, a proposta

³ El Decret aprovat que desenvolupa aquesta normativa és el 89/1990 de 4 d'octubre.

de la Direcció del Parc i oïda la Junta Rectora, el manteniment d'emissaris d'aigües pluvials a l'interior del Parc, canals o torrents que hi aboquen, sempre que aquestes aigües no arrossequin partícules o productes nocius per als organismes que viuen en el Parc.

Els titulars o propietaris d'emissaris que aboquen a l'interior del Parc, canals o torrents que hi vessen directament, disposen d'un plaç de tres mesos per a sol·licitar aquesta autorització. Transcorregut aquest plaç, les canonades o emissaris que no hagin estat objecte de petició seran retirats o destruïts.

L'obertura de nous pous, increment de les concessions actuals o obertura de pous absorbents a l'interior del Parc, o a una distància inferior als 1000 m. si afecten als aqüífers del Parc, precisarà per a la seva autorització de l'informe vinculant del Conseller d'Agricultura i Pesca.

IV.3 Altres recursos naturals

Els següents aprofitaments no seran objecte de regulacions específiques i s'entenen subjectes a la propietat i normativa general:

- ramaderia extensiva
- recol·lecció de canyet, bova i bagatge.
- apicultura
- conreus tradicionals a les terres destinades actualment a aquest ús, i conreu de l'arròs.
- Investigació científica que no impliqui captura, recol·lecció o molèsties a la fauna o la flora.
- Recuperació de l'activitat salinera a les àrees on s'ha practicat prèviament.

Quedaran sotmeses a l'autorització prèvia de la Direcció del Parc, o aquesta emetrà informe vinculant als organismes competents en raó de la matèria, les següents:

- Activitats d'investigació científica distintes de les esmentades al punt anterior.
- Aprofitaments forestals o millores silvícoles.
- Excavació o aterrament de canals i síquies.
- Circulació de cavalls de o vehicles als camins privats de la CAIB.
- Pesca esportiva a les aigües públiques del Parc, i la pesca industrial a les privades.
- Captura o recol·lecció d'espècies no catalogades ni cinegètiques, per causa justificada (investigació o aprofitaments compatibles amb la conservació).

La Junta rectora a proposta del Director Conservador del Parc fixarà els criteris amb que es podran concedir aquestes autoritzacions.

La recol·lecció d'alga amb fins agrícoles serà permesa en el litoral del Parc, exclusivament entre els mesos d'Abril a Setembre inclusius. La Direcció del Parc, d'acord amb l'organisme corresponent podrà limitar els medis mecànics utilitzats per assegurar la conservació de les dunes i llur vegetació.

Quedaran sotmeses a autorització prèvia del Director General d'estructures Agràries i Medi Natural, oïda la Junta Rectora, les següents:

- Roturació de terres.
- Abocaments sòlids o líquids.
- Tancaments permanents o qualsevol tipus de construcció.
- Proves esportives
- Us d'herbicides, insecticides o pesticides.
- Projectes de piscicultura, que sols es podran desenvolupar a les àrees previstes en el Pla, prèvia Avaluació detallada d'Impacte Ambiental, sotmesa a Informació pública.

No es podrà autoritzar a l'àmbit d'aquest Pla cap activitat que suposi una alteració important dels valors naturals del Parc. Queden explícitament proscrietes les següents:

- La captura, recol·lecció, tala, amputació, mort o molèstia de cap individu animal o vegetal de les espècies autòctones del Parc, amb les excepcions previstes anteriorment.
- L'extracció d'arena
- L'emissió de gasos, partícules o radiacions que puguin afectar sensiblement l'ambient atmosfèric.
- La producció de renous innecessaris que puguin destorbar la fauna.
- La introducció d'espècies silvestres alòctones.
- Tirar o abandonar residus sòlids.
- Acampar, que sols es podrà autoritzar excepcionalment a les àrees d'aparcament.
 - La circulació de cavalls per les dunes litorals.
 - La circulació d'automòbils, motocicletes o embarcacions no autoritzades.
 - Activitats esportives competitives.
 - L'ús no autoritzat d'armes de tot tipus.
 - Tot tipus de maniobres i exercicis militars, excepte en els supòsits prevists a la Llei Orgànica 4/1981 de 1/07, que regula els Estats d'Alarma, Excepció o Siti.
 - El vol sobre el Parc a altura inferior als 200 m, excepte amb finalitats d'extinció d'incendis, científiques o de tractament fitosanitari.

Per a l'exercici de la Caça, s'estarà al que disposa l'Ordre 15.12.88, de regulació de la caça en el Parc, o norma que la substitueixi.

IV.4 Règim de visites

L'accés a l'interior del Parc, fora de les àrees de domini públic (Platja, carreteres i camins públics) està sotmès a prèvia autorització del Parc, que podrà obtenir-se en el Centre de Recepció, en els horaris en que aquesta instal·lació estigui oberta al públic.

Per a circular fora dels camins serà necessària una autorització específica. Les visites de grups, escolars o no, han d'ésser objecte de concertació prèvia.

El personal del Parc està obligat en tot moment a fer complir aquesta normativa i queda facultat per revocar l'autorització de visita, a més d'elevat les denúncies corresponents si pertoca.

IV.5 Aplicació

Els agents forestals de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, personal del Parc i demés agents de l'autoritat vetllaran per l'aplicació d'aquestes normes.

Acció pública. Tots els ciutadans de les Illes Balears i de l'Estat Espanyol tenen el dret d'exigir davant les autoritats administratives i judicials el compliment d'aquestes normes.

Aquestes normes entraran en vigor al dia següent de la seva publicació al BOCAIB.

V. DESENVOLUPAMENT I REVISIO

El Pla es desenvoluparà, una vegada aprovat, de la manera següent

- 1.- Publicació de la normativa d'ús al BOCAIB.
- 2.- Elaboració anual de programes d'actuació, que es posaran en coneixement de la Junta Rectora, en el darrer trimestre de l'any anterior.
- 3.- Elaboració i presentació a la Junta de la corresponent memòria anual, en el primer trimestre de l'any següent.

Desenvolupament de projectes

El desenvolupament del Pla en els seus aspectes de gestió seguiria la cadència de desenvolupament de projectes que s'indica, amb caràcter orientatiu, en els quadres adjunts. La seva realització queda en tot moment condicionada a les disponibilitats pressupostàries, i a l'aplicació dels articles corresponents del Decret de Constitució del Parc, i en concret als seus arts. 9 (...*La gestió es desenvoluparà mitjançant programes que, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, inclouran obres, treballs i activitats de tot tipus*) i 10 (*Per a desenvolupar les activitats, els treballs i les obres, així com per a les despeses generals del Parc, la Conselleria podrà disposar de les consignacions que se li assignin en els pressuposts; de les que s'hagin inclòs amb aquesta finalitat específica en els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma i de tota classe d'aportacions i subvencions d'entitats públiques i privades...*)

Projectes	1990	1991	1992	1993

Adquisició de terrenys	/	/	/	/
Control d'ús públic	/	/	/	/
Manteniment instal·lacions	/	/	/	/
Neteja de canals	/	/	/	/
Vigilància caça, pesca i platja	/	/	/	/
Seguiment ornitològic	/	/	/	/
Pesca esportiva	/	/	/	/
Pesca industrial d'anguila	/	/	/	/
Projecte del Centre de Recepció	/			
Pastures	/	/		
Seguiment pastures	/	/	/	/
Control de l'aigua	/	/	/	/
Electrificació	/			

	1990	1991	1992	1993
Reintroducció d'espècies	/	/	/	
Investigació canyet	/	/	/	/
Construcció d'aguaites	/	/	/	
Construcció del Centre de Recepció		/	/	/
Dragat de llacunes	/	/	/	
Itineraris de Natura		/		
Publicacions	/	/	/	/
Adequació de cursos d'aigua		/		
Inventari vertit a la conca		/		
Eliminar emissaris clandestins		/	/	
Re població de bosc de galeria		/	/	
Re població de les dunes		/		
vaques d'aigua	/			
Itineraris botànics		/		
Telèfon		/		
Seguiment aigües	/	/	/	/
Restauració d'elements arquitectònics	/		/	
Laboratori de camp			/	
Recuperar arrossar		/		
Recuperar àrees salabroses			/	/
Eliminació tendits		/		
Pantalles visuals			/	/

Avaluació econòmica

El desenvolupament total i complet del Pla implica un conjunt de despesa de 789 milions.

La valoració per projectes, a títol orientatiu i previ a la elaboració detallada de pressuposts per a cada projecte, s'inclou a continuació. Es remarca el seu caràcter aproximat i previ, avaluant la seva precisió en un marge de - + 25%.

Projecte	AVALUACIÓ

Adquisició de terrenys	140
Control d'ús públic	11
Manteniment instal·lacions	4
Neteja de canals	8
Vigilància caça, pesca...	19
Projecte del Centre Recepció	10
Pastures	8
Seguiment pastures	4
Control de l'aigua	13
Electrificació	20
Reintroducció d'espècies	6
Investigació canyet	2

Construcció d'aguait	4
Construcció Centre Recepció	300
Apertura de llacunes	101
Itineraris de Natura	2
Adequació de cursos d'aigua	20
Inventari vertit a la conca	2
Eliminar emissaris clandestins	2
Re població de bosc de galeria	8
Re població de les dunes	3
Vaques d'aigua	2
Itineraris botànics	1
Telèfon	8
Seguiment aigües	4
Restauració elements Arquitect.	20
Laboratori de camp	6
Recuperar arrossar	20
Recuperar àrees salabroses	10
Eliminació tendits	1
Pantalles visuals	30

La distribució de despesa per grups és de difícil avaluació, ja que molts d'ells s'assignen a més d'un grup. Per a aquesta avaluació, en aquests casos, s'han assignat a parts iguals a cada un, amb l'objectiu de tenir una visió de conjunt. Resulta, així, el que segueix:

ME, Millors ecològiques.....	298
UP, Us públic.....	256
IN, Infraestructures.....	186
GA, Gestió de l'aigua.....	31
AP, Aprofitaments.....	18

TOTAL.....	789

Finançament

El finançament del Pla de Gestió del Parc Natural de S'Albufera ha de ser atesa primordialment, per l'entitat que és responsable d'aquesta gestió és a dir, la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear, a través dels Pressupost General de la Comunitat Autònoma, en el cas que aquesta llei inclogui les partides corresponents. i en les partides corresponents.

Les entrades per serveis o concessions que pugui generar el Parc i en concret les de pesca esportiva o comercial i l'explotació de les pastures, han d'estar a disposició de la Conselleria, segons el que preveu el Decret de Constitució del Parc.

També es preveu que podrà disposar-se de totes les aportacions o subvencions d'entitats públiques i privades. És molt rellevant, per tant, el paper que poden jugar aquí dues entitats:

- ICONA (M.A.P.A.), a través del Conveni de Vida Silvestre, recentment signat, i el Conveni d'Hidrologia, que ha permès executar o aprovar gran part de les inversions per control de l'aigua.
- L'Associació d'Amics del Parc Natural de S'Albufera, en aplicació del Conveni signat amb la Conselleria, i de la pròpia finalitat de l'associació.

Per a aconseguir una efectivitat raonable amb l'aplicació del Pla, el sistema més adient és que aquestes entitats - o altres que eventualment tinguin la possibilitat o interès de col·laborar amb el Parc - executin directament projectes concrets dels prevists en el Pla, o que desenvolupin unitats completes dels mateixos (p.e., un aguait, publicació, etc..) Aquestes execucions han d'efectuar-se tal com preveuen els convenis vigents.

Vist el volum econòmic global del Pla, i l'interès internacional de S'Albufera, la Conselleria d'Agricultura procurarà la participació i finançament a altres nivells, i en concret en el de la CEE, a través dels programes europeus de finançament de Medi Ambient vigents o que puguin aprovar-se durant la vigència del Pla.

Revisió

El Pla, d'acord amb les previsions del Decret, serà íntegrament revisat per tal de que al 1994 pugui entrar en vigor el segon Pla d'Us i Gestió del Parc.

Seràn admeses revisions puntuals del Pla per les causes següents:

- a) Canvis de situació legal o administrativa que així ho exigeixin.
- b) Voluntat de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, per motius justificats.
- c) Proposta concreta de la Junta Rectora, aprovada per majoria absoluta dels seus membres.

Per a la revisió o modificacions del Pla es seguirà una tramitació anàloga a la que té aquest mateix document.

ANEX 1

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia utilitzada per l'elaboració del pla

El Pla d'ús i Gestió del Parc ha estat elaborat amb la consulta continuada als arxius de la Unitat de Vida Silvestre i del propi Parc, que contenen informacions inèdites o complementàries a les de la bibliografia que es ressenya. Les fonts orals de veïns de la zona, especialment En Llorenç Serra (a) de Ca Na Lloreta, i altres vells albuferers han estat també de gran utilitat.

Es ressenyen a continuació els documents consultats més importants. No s'inclou a la llista de referència a la cartografia, molt variada però generalment inexacte pel que fa a traçat real dels canals i a toponímia. S'ha tengut accés també a fotografia aèria de 1956 i 1984.

Llista de referències

- BARCELO, B. & MAYOL, J.. 1980. Estudio Ecológico de la Albufera de Mallorca. UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS. 2 vols. Pgs. 394.
- BARDOLET, E. 1988 Nota informativa sobre la bahía de Alcudia como zona turística de Mallorca. Manuscrit inèdit. 2 PP.
- BURGES, N. & EVANS, C. 1989. The management of reedbeds for birds. The Royal Society for the protection of birds. Pgs. 77. Manuscrit.
- CONDER, P. Management plan for la Albufera de Mallorca. Pgs. 22. Manuscrit.
- CONSEIL DE L'EUROPE. 1988. Protection des libellules (Odonates) et de leurs biotopes. Collection Ssauvegarde de la nature n° 38. Pgs. 185.
- CREMADES, E. y BENEYTO, L. 1901. Memoria descriptiva de la fina agrícola Albufera de Alcudia. Sociedad Agrícola Industrial Balear. Madrid.
- FORTEZA, V. 1986. Cartografia vegetal de l'Albufera d'Alcudia. UIB/CAIB. Inèdit.
- FUNDACION JOSE MARIA BLANC. 1989. La Albufera de Alcudia (Mallorca-Esparsa). Memoria de la Gestión integrada de las zonas húmedas costeras mediterráneas para la CEE. Manuscrito. 25 pp.
- FUSTER CENTELLES, J. 1973. Estudio de los recursos hidráulicos totales de Baleares. MOPU. Pgs. 220.
- GERMAIN, H. et al. 1987 Gestion des espaces praireaux des terrains du Cel des Reserves naturelles de Charente-Maritime. Un outil: le pastoralisme. Rapport de Convention. CEL-LPO.
- GoB. 1985. Dossier S'Albufera d'Alcudia. Revista Lluc, n.720. (14 articles). pp 4-40.
- GONZALEZ BERNALDEZ, F., PEREZ, C. 1988. Importancia de los humedales en las regiones áridas. Quercus 34. Artículo. Pgs. 14-15.
- IRYDA 1983. Estudio previo de recuperación de la albufera de Alcudia y su zona de influencia. Manuscrit.
- IRYDA 1982. Evaluación del impacto ambiental producido por el saneamiento de los terrenos de la Albufera de Alcudia (Mallorca). Manuscrit.
- IWRB. 1982. Managing Wetlands and their birds. A manual of wetland and waterfowl Management. Proceedings of the third technical meeting of western palearctic migratory bird management. IWRB. 368 pgs.
- MACHADO CARRILLO, A. 1988. Los Parques Nacionales. Aspectos jurídicos y administrativos.

ICONA. pgs. 137.

MARGALEF MIR, R. 1979. Distribución de los macrófitos de las aguas dulces y salobres del E. y NE de Esparsa y dependencia de la composición química del medio. Fundación Juan March. Serie universitaria. Pgs. 61.

MARTÍ, R. et al. 1988. Situación actual de nuestras aves acuáticas por explotación de los sistemas acuíferos. Quercus 34. Artículo. Pgs. 37-41.

MARTIN NOVELLA, C. et al. 1988. Descripción de los principales hábitats acuáticos españoles y su importancia para las aves. Quercus 34. Artículo. Pgs. 16-21.

MARTINEZ, A. et al. 1988. Criteris basics de rehabilitació d'una zona humida litoral, S'Albufera de Mallorca (Illes Balears). Dep. de Biologia. UIB. Manuscrit inèdit. 10 pp.

MARTINEZ, A. 1988. Característiques limnològiques de S'Albufera de Mallorca. Dinàmica físico-química de les aigües i productors primaris macrofítics. Tesi Doctoral. Universitat de les Illes Balears 643 pgs. (Inclou una bibliografia prou completa sobre S'Albufera.

MARTINEZ, A. et al. 1988. Las zonas húmedas en la lengua española. Vocabulario y toponimia relacionadas con los humedales. Quercus 34. Artículo. Pgs. 46-47.

MARTINEZ PARRA, P. 1988. La protección de los humedales en la nueva ley de Aguas. Quercus 34. Artículo. Pgs. 43-45.

MAYOL, J. et al. 1987. S'Albufera. Guia de Passeig. Conselleria de Turisme. 78 pgs.

MUÑOZ REOYO, MJ. & TARAZONA LAFARGA, JV. 1987. Problemas toxicológicos del agua en las Piscifactorias. Hojas divulgadoras 18/86 HD Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

NATURE CONSERVANCY COUNCIL. 1988. Site management plans for nature conservation a working guide. Pgs. 39. O.N.C. 1987. Introduction a la gestion des oiseaux d'aeu et des zones humides. 3 vols. Office National de la Chasse. Paris.

SHARPE, G. et al. 1983. Park Management. John Wiley & Sons. New York... Pgs. 339.

REY BENAYAS, J.M. HERRERA P. 1988. Impacto ambiental en los humedales por explotación de los sistemas acuíferos. Quercus 34. Artículo. Pgs. 29-31.

TROTIGNON, J. & WILLIAMS, T. 1989. Techniques d'aménagement favorables aux oiseaux des étangs de la Brenne (Indre). S.R.E.T.I.E. Secrétariat d'Etat à l'Environnement. WWF. Pgs. 17.

ANEX 2 Cartografia

-- NO s'inclouen el 4 mapes en aquesta versió: vegetació, situació de les edificacions, viari del parc (determinació d'ús) i mapa d'aigües.

ANEX 3.1 [Decret 4/1988, de 28 de gener, pel qual es declara parc natural de s'Albufera de Mallorca](#) (Document en format PDF: 428 KB)

ANEX 3.2 [Ordre del Conseller d'Agricultura i Pesca de dia 15 de desembre de 1988, per a la qual es regulen els aprofitaments cinegètics al Parc Natural de s'Albufera](#)

ANEX 3.3 [Decret 89/1990 de 4 d'Octubre, aprovant el pla d'ús i gestió de s'Albufera de Mallorca](#) i dictant les normes necessàries per a complir-lo.

ANEX 4

REGLAMENT DE REGIM INTERN DE LA JUNTA RECTORA DEL PARC NATURAL DE SALBUFERA DE MALLORCA.

Article 1.

La Junta Rectora del Parc Natural de S'Albufera de Mallorca, a la qual es refereix l'article 7 del Decret 4/1988, de 28 de Gener, és un orgue col·legiat que col·labora amb la Conselleria d'Agricultura i Pesca, a la qual queda adscrita a efectes administratius. Exercirà les funcions que li atribueix el decret esmentat, es regirà pels preceptes continguts dins ell, pels del present reglament de règim intern i per les disposicions legals que li siguin d'aplicació.

Article 2.

La Junta Rectora tindrà la seva seu a l'illa de Mallorca. Les reunions de la mateixa poden celebrar-se en el lloc que en cada cas es determini.

Article 3.

La Composició de la Junta Rectora és la que se assenyala el decret 4/1988 de 28 de Gener en el seu article 7. La Junta podrà constituir una Comissió Permanent d'acord amb el que disposa l'article següent d'aquest Reglament.

Article 4.

La Comissió Permanent estarà composta pels membres que determini la majoria absoluta del Ple, amb un màxim de 10 membres.

Article 5.

La Secretaria de la Junta sol·licitarà cada 4 anys als Organismes i Entitats representats a la mateixa la ratificació o renovació dels seus representants.

Article 6.

Els organismes, entitats i col·lectius representats a la Junta podran designar un segon representant que podrà substituir al titular a tots els efectes, donat el cas.

Article 7.

1. Les reunions dels òrgans de la Junta exigiran la prèvia convocatòria per escrit a cada un dels seus components, amb deu dies d'antelació en el cas de la Junta, i cinc dies en el cas de la comissió permanent, excepte en casos d'urgència apreciada pel President. En aquest cas, la convocatòria s'ha d'estendre igualment a tots els membres, i el plaç ha de ser com a mínim de 24h. La urgència ha de ser indicada expressament a l'ordre del dia.

2. La convocatòria de les reunions, la fixació del ordre del dia i el seu seguiment, i l'ordre dels debats seran competència del President.

3. Amb independència de les reunions periòdiques de la Junta i comissió permanent, aquests òrgans es reuniran quan així ho sol·licitin els menys la tercera part dels seus membres, els quals hauran de proposar al President les dates de celebració i remetre la relació d'assumptes a tractar.

4. El quòrum per a la constitució tant de la Junta com de la Permanent és el de la majoria absoluta dels seus components respectius.

5. Si no hi hagués quòrum, (l'òrgan es constituirà en segona convocatòria. Per tal reunió serà suficient l'assistència de la tercera part dels seus membres.

6. També es podran celebrar sessions quan, trobant-se reunits tots els seus components així ho decideixen per unanimitat.

7. Els acords se prendran per majoria simple dels assistents excepte en els casos contemplats en l'article 18.2 i els punts 1.g i 1.h. de l'article 10 d'aquest Reglament, així com per informar sobre la variació dels límits del Parc i la tramitació del Pla d'Us i Gestió.

8. El President, per ell mateix o a petició de cinc membres de la Junta Rectora podrà incorporar a les sessions a persones tècniques en les matèries incloses en l'ordre del dia, que tendran veu però no vot i sols assistiran a la part de la sessió on s'hagi de debatre l'assumpte per els quals siguin requerits.

9. No podrà ser objecte d'acord cap assumpte que no figuri inclòs a l'ordre del dia, excepte quan estiguin presents tots els membres de l'òrgan col·legiat sigui declarada la urgència de l'assumpte pel vot favorable de la majoria. -

Article 8.

Son drets dels membres de la Junta Rectora:

1. Participar en les activitats de la Junta Rectora.
2. Ésser informat sobre l'actuació dels seus òrgans així com sol·licitar informació a través de la Secretaria, sobre les activitats de la Direcció del Parc.
3. Proposar al President la inclusió a l'Ordre del Dia de la sessió següent dels temes que considerin adients.

Article 9.

Son deures dels membres de la Junta:

- a) Assistir a les sessions dels òrgans dels que formen part, excepte quan per causa justificada comuniquin amb antelació al President la seva no assistència.
- b) Complimentar les gestions acceptades que li siguin encomanades, d'acord amb la competència o capacitat de l'Empresa o Organisme al que representen o del que son titulars.

Article 10.

Son funcions i competències de la Junta Rectora:

- a) Vetllar pel compliment de les normes establertes, promoure normes per les més eficaç defensa dels valors i singularitats del Parc, elevar propostes i realitzar quantes gestions estimi oportunes i beneficioses pel mateix.
- b) Informar el Pla d'Us i Gestió i les seves revisions, vetllar pel seu compliment, i la Memòria Anual d'Activitats i Resultats.

- c) Informar els plans específics als que es refereix l'article 8 del Decret 4/1988 de 28 de Gener.
- d) Informar els Plans de concessió i explotació de qualsevol recurs del Parc.
- e) Informar els convenis que pugui establir el Parc amb altres entitats o particulars.
- f) Proposar o instar als organismes competents actuacions en defensa del Parc i en evitació de possibles impactes ecològics i paisatgístics, en coordinació amb la Conselleria d'Agricultura.
- g) Elaborar, aprovar i modificar el propi reglament de règim intern, fixant les directrius generals de la seva actuació i quantes recomanacions estimi oportunes pel seu millor funcionament, exigint per tal el vot favorable de la majoria absoluta de la Junta.
- h) Delegar quantes funcions estimi convenientes en la comissió permanent que deurà donar compte de la seva gestió de la Junta. S'exigirà per tal el vot favorable de la majoria absoluta del components de la Junta.
- i) Delegar en el Secretari aquelles competències que per considerar-se de tràmit així s'acordin, devent aquest donar compte a la primera sessió que es celebri.
- j) Establir comissions de treball específiques per a l'estudi, gestió o preparació de temes concrets i fixar la seva composició, objectius i vigència.
- k) Designar Membres d'Honor de la Junta Rectora aquelles persones físiques o jurídiques que s'haguessin destacat en el camp de la conservació de la naturalesa o haguessin contribuït de forma important a la conservació, coneixement o divulgació del Parc.
- l) Realitzar quants actes i gestions consideri convenientes per fomentar el millor coneixement de tots aquells aspectes que guardin relació amb el Parc, en coordinació amb la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

2. La Junta es reunirà al menys una vegada cada semestre.

Article 11.

1. La Comissió Permanent podrà assumir totes aquelles competències i funcions que expressament li siguin delegades per la Junta, sense perjudici de que aquesta pugui reservar-se el coneixement i ratificació de quants assumptes estimi oportuns.
2. Es funció de la Comissió Permanent informar com a tràmit previ a l'informe de la Junta tot projecte d'obres, treballs o aprofitaments que no figurin al Pla d'Us i Gestió, a les seves revisions o plans especials.
3. La Comissió Permanent podrà convocar a les seves sessions tant a membres de la Junta com a tècnics i especialistes que no en formin part quan convingui la seva assistència, a judici del President, per raó de l'especialitat dels assumptes a tractar. Assistiran amb veu però sense vot.
4. La Comissió Permanent es reunirà al menys una vegada cada trimestre i quantes vegades ho decideixi el President.
5. El Secretari haurà de donar compte a la primera reunió de la Junta dels acords adoptats per la Comissió Permanent, prèvia difusió entre tots els membres de l'Acta de la Permanent.

Article 12.

1. El President de la Junta Rectora tendra les següents funcions:

- a) Representar a la Junta en tota classe d'actes.
- b) Convocar i fixar l'ordre del dia de les sessions del Ple i de la Comissió Permanent.
- c) Presidir i dirigir les sessions del Ple i de la Comissió Permanent, decidint el empats amb e vot de qualitat.
- d) Vetllar pel compliment dels acords presos per la junta.
- e) Exercir l'alta inspecció de tots els serveis i activitats de la Junta.
- f) Realitzar tots els comunicats i notes de la Junta que hagin d'ésser tramesos als mitjans de comunicació.
- g) Procurar la concessió d'auxilis, subvencions i en general tota classe d'ajudes que consideri adequades i necessàries per les finalitats del Parc.

2. En cas d'absència o malaltia i en general per causa justificada, el President serà substituït pel Vice-president.

3. El President podrà de forma general, o per actes específics delegar funcions en qualsevol altre dels membres de la Junta.

Article 13. Correspondrà al Vice-president:

- a) Per delegació del President, presidir les sessions de la Comissió Permanent quant aquell no assisteixi a les mateixes.
- b) Substituir al President en tota classe d'actes en cas d'absència, vacant o malaltia, exercint les facultats que aquell te atribuïdes.
- c) Subsidiàriament del President, promoure i impulsar, prop dels Organismes competents per raó de la matèria, al millor compliment dels acords adoptats per la Junta Rectora.

Article 14.

1. Seran funcions del Secretari:

- a) Assistir als Òrgans col·legiats i unipersonals de la Junta en l'exercici de les seves respectives funcions.
- b) Preparar l'ordre del dia.
- c) Dur el llibre de registre d'entrada i sortida de documents.
- d) La responsabilitat de la conservació, ordenació i control de la documentació de la Junta.
- e) Aixecar les actes de les reunions dels òrgans de la Junta, que seran repartides als

membres de la mateixa en un termini màxim de 15 dies.

f) Expedir certificats dels acords adoptats en sessions i notificacions dels mateixos, amb el vist i plau del President.

2. En casos d'absència o malaltia i en general quan hi hagi alguna causa justificada, el Secretari serà substituït pel representant de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

Article 15.

Les sessions de la Junta Rectora es duran a terme de la següent manera:

a) Les sessions seran obertes pel President.

b) El President donarà compte de les substitucions i de les excuses d'assistència, així com de renovació de membres, que en el seu cas s'hagi produït des de la darrera sessió.

c) El President proposarà l'aprovació de l'acta de la sessió anterior.

d) El Secretari donarà lectura als acords adoptats per la Comissió Permanent des de la darrera reunió de la Junta.

e) El Vice-president informará sobre el compliment dels acords adoptats en anteriors sessions de la Junta, així com de les actuacions de la Conselleria d'Agricultura i Pesca en relació amb el Parc.

f) Seguidament, el President centrará el debat dels de més assumptes inclosos a l'ordre del dia.

Article 16.

1. El President presenta els assumptes de l'ordre del dia, dona i retira la paraula, modera els torns a favor o en contra i tanca el debat

2. El President sotmet les propostes d'acord, presentades per ell o pels demés membres de la Junta, votant en darrer lloc en cada cas.

Article 17.

En el sí de la Junta Rectora es podran establir quantes comissions de treballs s'estimin oportunes, amb la composició, objectiu i vigència que convingui a cada cas.

Article 18.

1. El present Reglament entrarà en vigor el dia següent de la seva aprovació per la Junta.

2. Per a qualsevol modificació del Reglament serà necessari el vot favorable de la majoria absoluta de la Junta.

Aprovat el dia 19 de juliol del 1988, per unanimitat de la Junta Rectora.

EL PRESIDENT, Sgt.: Esteve Bardolet i Jané.